

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Лютий

2

February

1959

Ольга Басараб

(Рисунок П. Андрусєва)

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XVI. ЛЮТИЙ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська
і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у ЗДА від січня

1959 \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Канаді \$4.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокое число 40 центів

OUR LIFE

VOL. XVI FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Philadel-
phia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 40c.

Зміст:

О. Лятуринська: * * *

Велике імя

Наші проблеми: М. П.: Замість машини

Д. Бойчук: До Зізду

Письменників

О. Животко-Чернова: Українські

письменниці на еміграції

М. Демидчук: Опікунка полонених

Г. Мазуренко: Як жити далі

Ната: А всьому винна салатка Руті

Л. Бура: Із вулицьких буднів

Успіхи жінок

Л. Б.: Ще одна втрата

Н. Чапленко: Три покоління

Наше п'ятнадцятиліття

Б. Лаврівський: Біженецький рік

Нова містогорова СФУЖО

Ч. Ч.: Добір назв

Буфетова гостиня

Дротянка

Дідусько: Два впертих

В. Капалун: Ой, на горі...

Л. Бачинський: Як звірятка рятуються

від холоду

Вісті з Централі

При громадській роботі

Оксана Керч: Вулька

На обгорці:

Ольга Басараб, рисунок П. Андрусєва

Кожна організована громадянка
знає, що своєчасно внесена перед-
плата на журнал є здоровою фі-
нансовою підставою для розвитку
видавництва.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska

14386 Park Dr.

Edmonton, Alta.

Canada

Mrs. Lewka Romanyk

1252 Broadview

Toronto, Ont.

Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak

16, rue de 5 Diamants

Paris 13e

France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka

36, Temple St.

Heaton, Bradford Yerks.

Mrs. Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd.

Bilborough Estate

Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”

1 Barwon St.,

Glenroy, W9, Victoria

Australia

Наші читачки-залишенці хвилю-
ються, що їх передплати на „Наше
Життя“ вичерпуються. Не забу-
вайте їм їх відновити. Хто черго-
вий?

Окружна Рада США в Рочестер,
Н. Й. улаштує дня 22. лютого
ц. р. „Свято героїнь“ присвячене
пам'яті Ольги Басараб.

З доповіддю на Святі виступить
знана українському громадянству
поетка п. Галина Чернінь з Шикаго.

У мистецькій частині Академії
візьме участь спєрова співачка па-
ні Галя Колодуб-Тимочко, артист-
ка пані Ніля Безкоровайна-Стєць-
ків з Бофало та місєвий Укра-
їнський Національний Хор під ба-
тутєю п. інж. Ярослава Матков-
ського.

ПЕРЕДПЛАТНИЦІ З АВСТРАЛІЇ!
УВАГА!

З огляду на підвишку передпла-
ти нашого журналу ми принєво-
лені також і для Австралії піднести
її до 2 ф. річно. Хто в 1958 р. ви-
рівняв передплату у давній висоті,
ня вплата враховується за відпо-
відний час. Всі нові вплати у цьому
році вже повинні виносити 2 ф.

АДМІНІСТРАЦІЯ

Чи Ви прочитали вістку про під-
вишку передплати? У 1959 р. річ-
на передплата „Нашого Життя“
виноситимє 4.00 дол.

Будете небавом міняти мешкан-
ня? Хочете забезпечитися, щоб
скоро дістати „Наше Життя“ на
нову адресу? Заки будете пере-
проводжуватися, — будь ласка на-
пишіть до нас, подаючи дату Ва-
шого перепроводження, да в ню
й нову адресу, та 10 ц. на друк
нової адреси. Пишіть до: Адміні-
страції „Нашого Життя“, 909 Н.
Френклин Ст., Філадельфія 23, Па.

* * *

Відмічування при адресах про-
довження передплат на „Наше
Життя“ друкарня не переводить
кожного разу, лише згодом вміру
часу. Просимо проте не тривожити-
сь, якщо вплата не відмічена за-
раз у найближчому числі.

* * *

Всім Вп. Паням, які крім перед-
плати зложили пожертву на ПРЕ-
СОВИЙ ФОНД, складаємо цією
дорогою сердечну подяку. Виказ
пожертв на сторінці „Вістей з
Централі“.

Я знаю певно: дня одного
прохожий по пустих дорогах
мені доручить мовчки меч
увесь у щербі. Безумна з горя,
я крикну місяцю і зорям
у млу ночей, у вир хуртеч.

Хто випе з келиха мого?
Заступить втрату дорогого?
О, хто ж мені утіху дасть?
Палай же, тризняне багаття!
Та ж серце — висохле латаття,
та ж серце — корабельна снасть!

Із збірки „Філігран“

Велике імя

У місяці лютому українська громада святкує особливе свято. Посеред весолощів зими вона вклоняє голову перед великою жертвою української жінки, покладеної на нашому визвольному шляху. Цей місяць особливо рясно скроплений кровю її. Тоді згинули з рук ворога найкращі постаті, що вже стали для нас символом.

Багато зусиль, багато жертв лягло впродовж століть на цьому шляху! Кілька літ тому відзначили ми 300-ліття геройської смерти козачки Олени Завісної, що висадила замок Бушу й себе разом із ним, щоб не віддатись у руки ворога. Олена Завісна — це єдине жіноче імя, що дійшло до нас із минулих віків. А скільки їх, відважних козачок, полягло головами в обороні своїх селищ! Скільки їх зуміло, разом із дідами й недоро-

сками — протримати оборону, передавати вістки, постачити харчування! Марко Вовчок накреслила нам таку постать у своїй „Марусі“ і досі ніхто не перевершив її нашої літературі.

Визвольні змагання висунули цілу низку таких постатей. Ми не знаємо їх усіх, що згинули в армії й повстанських загонах, як розвідниці і звязкові. І в дальшій фазі боротьби падали вони — як підпільниці, як вояки УПА, як вязні концтаборів. Історія цієї боротьби ледве зберегла їхні імена. Нам залишилися нераз тільки описи подій, як оборони підпільного шпиталю, чи успішно переведеного рейду. А останній їх виступ, де їх п'ятсот стануло в обличчі ворожих танків, не залишив нам ні одного наймення. Лиш великий і шляхетний порив їх перелетів

через простір і струснув нашим сумлінням до глибини.

Їх усіх провадив символ. Одним із них є Ольга Басараб, якої 35-ліття смерти стоїть перед нами. Її постать і постава була великим дороговказом. Всі ті, що прийшли після неї та станули на її шлях, задивлені були в її прямоту й невгнутість. Всі вони мали її імя на устах, коли рішались іти шляхом посвяти.

Тому цього року вклоняємось їй. Як одній із тих небагатьох, що вміла повести своє життя до найвищої посвяти. Без великих слів і жестів, без провідного становища, не змагаючи до признання й почеси.

І її імя навіки буде пов'язане з добою великого пориву, що ще не завершився.

ЗАМІСТЬ МАШИНИ

У советській пресі часто появляються усміхнені обличчя українських робітниць чи селянок, що пишуться своїм осягом. Та треба вміти читати поміж рядками їх заяв, або навіть вміти доглянути все на світліні. Наприклад баачите валки підвід, що їдуть до елеватора здавати збіжжя державі. На мішках сидять тільки жінки. Що це значить? Що кожен мішок двічі ляже на їхню спину: раз біля молотарки, де вони навантажували його, а удруге на елеваторі, де вони будуть його здавати.

Журнал „Україна“ за жовтень 1957 містить репортаж п. н. „Отакі наші буряки“. Зфотографовано працю одного колгоспу Гайсинського району на Вінниччині. Жінки замість машини зносять лантухами буряки до величезної кучугури. В т. зв. „капіталістичних“ країнах це є завдання трактора, а в країні, де, як пише советська преса, побудовано соціалізм, жіночі руки заміняють колгоспну „механізацію“.

А ось ще світлина з „України“ ч. 12. Репортаж із Придніпров'я п. н. „Щедра Осінь“. Жінки-колгоспниці, благенько зодягнені, одна навіть боса, хоч це глуха осінь, зносять кошами картоплю для відправки на елеватор. Кіш такий, що під силу лиш коневі-тягачеві, але двигает його тут українська жінка, якій щодня твердять про „надзвичайну механізацію“ колгоспного господарства.

Фраза про те, що советська влада відняла жінку від горшка та кочерги, здійснилась навиворіть. Їй дійсно відібрано право бути господинею у власній хаті. Її замість машини використовують на найтяжчих колгоспних роботах.

Недаремно на широких просторах України співають пісні, складені горем:

Ой залпнуся я хусткою
Та й піду у поле;
Та й розкажу широкому —
Яке мені горе.

Як же я горюю,
Молодість гайную;
Красу свою, білі ручки
В колгоспі гублю я.

М. П.

Наші Проблеми

ДО ЗІЗДУ ПИСЬМЕННИКІВ

Я не є письменник, ані критик і тому мушу пояснити, чому саме забираю голос до цієї справи. Але я — затурбована мати, потім Платова виховниця з майже 35-літньою практикою, дальше вчителька, а вкінці членка СУА, якому виховна справа лежить дуже й дуже на серці. У нас багато говориться й пишеться про виховання молодого покоління, часто подається більше або менше карколомні розв'язки цього питання, обвинувачується батьків, навіть і молодь, але в висліді цього молодь росте й виховується, як хоче. А все тому, що ми не в силі протиставитись світові, в якому ця молодь живе. І під впливом чужої культури всякає в себе, як у губку все те, що дістається до неї через чужу літературу, кіно, радіо і телевізію.

А ми мусимо зясувати собі, що чужий книжковий ринок дуже принадний. Повен ефектів назверх, із різнородною тематикою. Лиш вибирай, чого душа запрагне! Не говорю тут про безвартісну, легку літературу, якої тут повно і яка скоро дістається в руки навіть найкращим молодим людям. Бо ж обкладинка й тема аж кричить, та на життєва! Але наша інтелігентна молодь уже навчилася шукати за добрими книжками, Богу дякувати! І всі ті справи, які вона видвигає, мимоволі стають для молоді людини своїми справами. І молоді люди вставляє себе незамітно скоро у той же світ, зі страстю для українського світу.

А що ми, батьки, вчителі й виховники, маємо дати молоді в руки з нашої нової літератури? Наш світ минулого для них далекий. Світ іде стомилевими кроками і йдучи за ним, ми задихуємось. Вже й для нас, старшого покоління, проблеми минулого часу стають не такі прозорі, як давно були.

А молоді треба літератури, яка говорила б їм про їхні проблеми, про справи, які дає молоді щоденне життя, їх праця, їх кохання,

яке тут в Америці вдарає в очі більше, як деінде у світі. Яке подекуди навіть притемнює їх погляд на інші сторінки життя, наприклад, загально-національне.

Ми, старше покоління, ставимось дуже уважно і з належною пошанок до творів літературного світу і всі проблеми, заторкнені у творах сучасних українських письменників, є нашими проблемами й остануть такими до кінця життя. Але наші діти, молодь і нове покоління, яке входить у життя, мусить мати літературу, що зближена до потреб їхніх душ. А коли не знайде її, то піде дорогою тут народженої молоді, яка в найкращому випадку, тільки признається до українського походження.

Мої слова можуть викликати спротив. Мовляв, хіба можна письменникові накидувати тематику? Це абсурд, але справа, яку я відважилася порушити — дуже важна і треба знайти лік на неї.

Я думала, що Зїзд Письменників хоч би кількома словами заторкне цю болючу тему, чому ми втрачаємо молодого читача. Але бачу, що письменників це не застановляє, що вони пишуть тільки для старшого покоління нашої громади і тісного гурта любителів літератури. Це безперечно має велику вартість, бо жили ми в часах, які треба і варто увіковічнити. Та є „але“ і про те власне я пишу. Це „але“ турбує нас і ми мусимо шукати розв'язки.

Чи нововибраний провід Т-ва Письменників не міг би розглянути цієї справи? Нехай дасть голос молодому поколінню письменників. Нехай зверне увагу письменників на проблеми сучасної молоді. Нехай виїде їм назустріч і подасть їм братню руку. Наші мистці зробили це вже з великим, захоплюючим успіхом. А молодим письменникам не будуть важні менти, чи хто є, чи був прихильником Хвильового, чи інших течій, що далось відчутти на Зїзді, бо такого вантажу вони не матимуть — але будуть розв'язувати проблеми нового світу. Життєва наснага

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИЦІ

на еміграції

Доповідь виголошена на вечорі, присвяченім українським письменницям на еміграції у рямцях імпрези — Зустріч із українськими письменницями і образотворчими мистецтвами, улаштованій 64-им Відділом Союзу Українок Америки в Нью Йорку дня 11. жовтня 1958 р.

Як знаємо, тепер вже не існує наставлення до жінки, яке її відокремлювало б від якихбудь суспільних груп на засаді її статевої приналежності. Зокрема немає спілки письменників чи мистців, де жінка не була б прийнята, або виставки, на яку творів жінок-мистців не приймали б.

А все ж таки жінки творять окремі організації, вже не так з метою домогатись своїх прав, як то було колись — бо майже все досягнуто, треба тільки вміти використати. Головною метою жіночих організацій у державних народів є об'єднання сил на те, щоб впливати на суспільну думку, а через те на суспільний устрій і на політику внутрішню й міжнародню. В Америці наприклад мільйони жіно-

повновартної людини буде провідною лінією у писаннях молодих, вихованих у тому ж новому світі письменників.

Якщо це вам удасться, якщо наша молодь юнацького віку дістане у руки книжку, яка буде говорити про їхнє життя, в якій молода дівчина чи юнак знайде себе зі своїми добрими чи злими нахилами, а при тому національні проблеми будуть вязатися тісно з особистими, то можемо бути спокійні за молоде покоління.

Памятаю, як на рідних землях писання Ірини Вільде шли з рук до рук, бо ж ми в них знаходили свої радощі й турботи. Такої літератури потребує наша молодь і навіть ще сильнішої. Бо ж наші діти пережили дуже інтенсивно своє особливе дитинство.

Дарія Бойчук

чі організації мають величезну силу, з якою мусять рахуватись послі і різні державні чинники. Від настановлення тих організацій у великій мірі залежать виследи виборів. Але грулюються жінки також за іншими засадами, які на цім місці є для нас цікавіші. Так минулого року відбулась у Нью Йорку виставка американської спілки жінок-мистців. Це була величаваріч. Появились рецензії у передодній пресі. Заступлені були всі напратямки, як і на мішаних виставках, але були й відміни, які характеризують творчість жінок-мистців, організованих окремо. Так преса відмітила повну відсутність актів та інші різниці.

Чому виділюються жінки мистці із цілісного загалу? Можна звичайно зібратись тільки на те, щоб шанувати жінок-письменниць і мистців, побути в їх товаристві, пізнати їх ближче як людей. Але коли робиться виставка, чи доповідь, то треба йти дальше і глибше. Отже різниця в мистецькій творчості чоловіка й жінки існує — вона виходить із різности природи і звязаного з нею світовідчужання. Різниця є інтерпретація тем і співвідношення цілоти і деталей.

На жаль після торічної української виставки якоїсь аналізи під тим зглядом в пресі не було — рецензії були такі, якби твори жінок виставлено у мішаному гурті мистців.

Жиземо в добі нечуваного настану жінки у всі галузі суспільного життя. Приводить це явище навіть до певного засилля жінок. Над питанням задумуються соціологи і існують різні думки про значення і наслідки такого явища. Настає зменшення почуття своєї значности у чоловіків, а це може привести до явища групового почуття меншевартости, що вже намічується. Перед занепадом якоїсь культури наче настає особлива активізація жінки, що означає змикання кола, кінець культурного

процесу. Коли так — то значить, що жінки в певних періодах історії цивілізації втрачають почуття міри і сходять із місця призначеного для них у будові здорового суспільства.

На сьогодні з об'єктивних фактів стверджуємо таке — жінки що дальше, то більше йдуть до праці, не умотивованої економічною необхідністю і це впливає на структуру родини, завжди у негативному значенні. Друге — зменшення смертности між жінками. Причиною не є тільки медицина і гігієна — на жінці легше відбивається життя індустріального суспільства. Матеріальний успіх не є таким жорстким законом для жінки, як він став для чоловіка. Жінка є в гонитві за тим успіхом — поштовхом, отже виконує негативну роллю тоді, коли вимоги перестають бути поміркованими.

Загрозливе мemento — це ота заробітна праця жінки, якого чоловіки переважно не розуміють. В більшості вони є проти суспільної праці жінки, або терплять її з кислотою мінною, але проти заробітної праці жінок, за незначними виключеннями, нічого не мають, а навпаки радо вітають її.

Є багато признаков, які вказують на те, що живемо в добі занепаду європейської культури і цивілізації. Шукають винуватців. А вина є на всіх і на жінках звичайно, але не в більшій мірі, як на чоловіках, а може і в меншій. Бо все ж таки, коли брати явища, які характеризують упадочність, то для їх поширення і інтенсифікації пристужуються головно чоловіки. Жінки грають в поганих фільмах, які руйнують психіку молоді, але — хто їх монтує? Чоловіки вишукують таких зірок з-лід червоного ліхтаря і чоловіки є продуцентами. Французькі виростки пишуть розлюзнені романи, але видають їх чоловіки і читають звичайно також не тільки жінки. Від розкладових фільмів і книжок громадянство не

може оборонитись, а влада, яка є в руках чоловіків не може громадянству допомогти, бо є звязана якимись таємничими путами, яких не має сміливості стрясти.

На культурний ринок напливає література насичена „сексом“, масово виробляють розкладові фільми. Створюється враження, що світ божеволіє на сексуальному ґрунті. Недуга погана і заразлива. Вона шириться. І тут в Америці всі національні групи нею також zagrożені. Тому нас це мусить обходити. Присмачують свої твори непотрібною еротикою навіть великі письменники і письменниці — щоб ліпше продавалось. Отже продаються самі. Сучасні романи і повісті це виключно колупання в особистих конфліктах, самі по силки без висновків, а висновки, коли їх робити, виходять страшні.

І як, дивлячись на те все, відрадно зазначити, що у нас такого нема і, сподіваємось, не буде. Наші письменниці живуть у світі ідей. А жінки наші в цілому хотять таки бути жінками — на своєму місці, хотять іти поруч із чоловіками як рівноправні, рівновартісні одиниці до однієї мети — здійснення української державної ідеї. Для тієї мети кожна жінка мусить працювати за своєю спроможністю і для неї зберегти своїх дітей. В цілому українська жінка хоче, як каже поетка Наталія Холодна-Ливицька в одному із овоїх давніх віршів — бути — „**Мати, сестра, вірна дружина твоя, мудрість велить так стара — буду такою і я**“.

Українська жінка пройшла свій шлях розвитку трудний, як і кожний шлях до світла. Але в цілому той шлях дещо відмінний від такого у жінок інших народів, бо традиція матриархату за період поневолення у нас ніколи не заглухла зовсім. Тому українська жінка виїшла на сучасну історичну сцену (а вона на ній тепер вже стоїть) у кращій формі, як жінки інших народів. Це можемо твердити із повною відповідальністю. Вона не тільки краще збереглась фізично, заховуючи расу, вона пронесла через всі історичні катастрофи свою духовість здоровою. Остання війна показала, що в цілому українська жінка найбільше зберегла моральну чистоту, пошану

до себе, що в ній глибоко і міцно вкорінена відраза до моральної розвязности, якій в жорстоких часах тяжко опертись. Наші письменниці, як представниці жіноцтва, принесли на чужину нашу стару безсумнівну мораль, почуття законности, впорядкованість у особистім житті, турботність про загальну справу, пошану до традицій, віру у майбутність нашого народу і тверде настановлення працювати для тієї майбутности із всіх своїх сил і понад них. Вони як провідні віхи, що на них треба оглядатись нам, щоб не забути — хто ми, чого ми сюди прийшли і які наші завдання.

Українська жінка знаменна тим, що думає більш реально як чоловік, і не так любить дурити себе ілюзіями, не має такого нахилу впадати в нічим не обоснований оптимізм, метою якого є тільки самозаспокоєння. Вона має багато відваги глянути правді у вічі і яка б гірка та правда не була — не втікати від неї, не падати духом — „без надії таки сподіватись“, і не тільки сподіватись, а працювати.

Вказані риси, властиві більшості українських жінок, відрізняють також наших письменниць від їх собратів-письменників. Відрізняє сміливість у ставленні проблем, відвага у шуканні способів їх розв'язання, здоровий критицизм, відвага дивитись правді у вічі, високі вимоги до себе — оте почуття відповідальности. Це об'єднує всіх, незалежно від сили таланту й ерудиції.

Є сильніші, є слабші, є вповні розвинуті і початкуючі, з різними світоглядами, різним способом сприймання і переломлювання явищ, але всі мають почуття відповідальности і доцільности своєї праці, як конструктивної. Ці прикмети очевидно причинюються до відрадного явища — відсутности українок-грофоманок у той час, як серед чоловіків та нещаслива мандрія процвітає пишним квітом.

Жіноцтво повинно високо цінити своїх представниць і помагати їм ділом і словом у їх трудному житті. Вони бо є гордість народу. Бо що народ без учених, мистців, фахової інтелігенції? — Сіра неформлена маса, лакомий жир для ворогів, що чигають із усіх сторін.

Нажаль вгрузання у чуже життя захоплює і жінок, при чім часто втрачається правильне відчуття дійсности, схвалюється все по ко- том, мовляв тут так прийнято і це добре. А воно так не є. Не все прийнятне те, що діється і далеко не все є добре. Американські жінки тривожаться на своїх зїздах, констатують небезпеку, упадочність, недосконалість різних явищ і шукають на те ліків. Треба знати, що переживаємо небезпечно, лиху добу. Знати і старатись пережити, так як пережито вже багато.

Як? Прикладом можуть бути наші письменниці особисто і їх герої. Як завзято боряться вони за те, щоб пережити і зберегти душу! Виконність наших письменниць за умовин, в яких доводиться їм жити, являється попросту героїчним зусиллям. І ось люди, яких нічого не обходить, асоціальні типи живуть у вигодах, а наші письменниці переважно у суворому само-відреченні.

Письменниця або мусить повно працювати коло чогось дуже далекого від її фаху, що виключає на довгі години її творчу думку і виснажує фізично, або бути спартаккою. І вона ще мусить набиватись із своєю книжкою, яка для неї як рідна дитина, в якій своє серце, розум, все своє найдорожче подається людям на долоні — а вони її байдуже відсувають. Люди не тільки мало купують книжку — вони дуже мало читають. Не читають neraz люди на верхку інтелігенції — мовляв немає часу. Додаємо — немає зацікавлення. Отже немає зрозуміння, що треба підтримувати творчість матеріально і морально. А це значить, що немає зрозуміння того, що без письменників, мистців, учених ми **Ніщо** з великої літери...

(Далі буде)

У 15-ЛІТТЯ

Редакції й Адміністрації журналу Наше Життя з нагоди п'ятнадцятиліття журналу щиро подяку за пророблену, велику, жертвенну працю та найкращі бажання дальших, ще більших успіхів шле

Наталія Мохнацька
за 13 Відділ СВА в Честері

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

Опікунка полонених

(Памяті Ольги Ціпановської)

Сорок літ ділить нас від незабутнього 1919 р. У пам'яті молоденької дівчини, якою я тоді була, гостро зарисувались події й факти. Батато їх було у тому бурхливому часі. Та найбільш виразно пригадую побут у Домбю, карному таборі під Краковом. А з ним, хоч який це важкий спогад — зв'язаний один світлий промінь. Зустріч і ближче знайомство з незабутньою вчителькою Ольгою Ціпановською.

Постать Ольги Ціпановської була широко відома в Галичині. Не тільки завдяки її педагогічній праці знають і пам'ятають її цілі покоління. Ольга Ціпановська вчила за Австрії в державній жіночій семінарії, а пізніш в українській семінарії у Перемишлі. Сотні вчительок вийшли з-під її рук, а вона, як педагог належала до тих, які лишають в учениць своє пятно на ціле життя. Та далеко більший слід залишила вона, як промадська діячка. Її праця у Перемишлі, Відні, знов у Перемишлі і Львові — це один великий ланцюг ідей, починів, та осягів. Без неї не можна уявити собі різних акцій і установ того часу. Це добре розуміли поляки, коли вивезли її під час українсько-польської війни до Баранович, а потім до Домб'я.

Як сьогодні бачу цей табор. Це були брудні, сірі бараки, огорожені кільчастим дротом. Їх було 10, з того два муровані, а 8 дерев'яних. В мурованих були приміщені старшини української армії й інтерновані цивільні люди, а в дерев'яних жило просте вояцтво. Це були полонені українці в часів нашого визвольного зриву. Інтернованих було кілька сотень, а між ними наш Митрополит Кирило Конstantин Богачевський, о. А. Трух, місіонар в Канаді, тоді поручник УСС. Були там священники, адвокати, судді, вчителі, залізничні урядовці і студенти, до яких належала й я. Попала там зовсім випадково, через молодечу цікавість, чи радше через брак досвіду. Брат моєї товаришки Теодор Пилипівський був сотником української

армії, про що знали місцеві поляки в Чесанові. Коли я з його сестрою переходила з Горайця, де була українська армія до Нового Села, де жила близька родина Пилипівських, нас по дорозі поляки заарештували під замітом зв'язків із сотником, вивезли до Ярослава і там 8. лютого 1919 — саме 40 років тому — поставили під військовий суд під замітом шпигунства. Врятувало нас те, що ми не мали при собі ні клаптика паперу чи олівця. Боронив нас там адвокат Григорович, спольщений українець. З кінцем лютого нас вивезли до Домб'я, де й перебувала я до 21. вересня 1919 р.

Примістили нас у крилі табору, що було призначене для жінок. Було нас около 20, деякі з Галичини, а деякі з центральної України. Зпочатку харчувались ми у старшинській харчівні. На снідання давали звичайно юшку з кмину і кусник чорного хліба, на обід 2-3 рази в тиждень кусник м'яса, картоплю, часто риж або фасолу. На вечерю давали галушки, риж або юшку. Цією кухнею завідував тоді пер. Михайло Пазлик із Перемишля, потім пор. Василяк із Тернополя. Коли з часом нас перевели на іншу кухню, харчування значно погіршилось.

Не тільки харчування, але й режим супроти вояцтва був далеко гірший. Їм не вільно було вийти поза подвір'я бараків. Я досі не забула і мабуть ніколи не забуду тих виснажених кістяків, що лежали покотом на сонці і ловили воші у брудній білизні. Серце мені боліло, коли я подумала, що неодного з них жде батько, мати, жінка, дівчина, а він примирає голодом на бруднім подвір'ю польського бараку. Коли нам, цивільним, дозволено раз у тиждень виходити до поблизького Кракова, то вояки таких привілеїв не мали. Відвідувати нас можна було теж раз у тиждень. Відвідини ці відбувались в присутності польського вояка.

Траплялись випадки втечі з табору. Часто вдавались, але як ко-

Ольга Ціпановська
Prominent Ukrainian woman the late Olha Cipanovska who gave outstanding service to the Ukrainian prisoners of war.

гось переловили, то він дорого платив за свою в'язку.

У таборі був один барак, в якому рано відправлялись Богослуження, а ввечері грав театр, або відбувався відчит. Театральну групу організував артист Лев Гец із молодих хлопців, а відчити влаштовували цивільні інтерновані. Також хоч коротко, згадаю хор наших старшин, яким диригував д-р Михайло Волошин зі Львова. Пізнім вечором неслась по таборі рідна пісня і збуджувала ще більше тугу за рідною землею.

Десь при кінці квітня прибув на Домбе транспорт із Баранович з полоненими українськими вояками і малою горсткою інтернованих. Між ними була проф. Ольга Ціпановська і від тоді жили ми разом із нею в одній кімнаті. Для мене її товариство було великою розрадою, бо ж мені, 17-літній, потрапити в чуже оточення й суворий таборський режим не було легко. Тому я дуже багато завдячую їй. Мені, молодій і недосвідченій відкрилось тоді багатство її вдачі. Важко було зрозуміти, звідкіля в неї бралось стільки запалу й сили!

Наші полонені хворіли на тиф, черв'янку й інші недуги, а безнадійність побуту ще поглиблювала це. Ольга Ціпановська розуміла їх душевний стан. Кожного ранку супроводжувала вона кухарів, що розносили чай, щоб поговорити з хворими, поцікавитись їх станом здоров'я, підтримати їх на душі. Зви-

Дитяча сторінка

чайню приносила їм щось і до чаю, виконувала різні дрібні послуги. Ці полонені довгі роки згадували ту „старшу паню“, яка так дбала про них. Ні дощ, ні буря не стримували її від цих відвідин.

Решту часу вона зуживала на громадську роботу. Майже кожного дня відбувала конференції з різними діячами, як бл. п. д-ром Старосольським, д-ром Волошином, Бачинським, Загайкевичем, Білинським, Марком (три останні з Перемишля). Старшини з придніпрянської армії були її частими гостями. З-посеред них пригадую собі двох: молоденького Миколу Сосенка і полк. Порохівського.

Пізно до вечора просиджувала нераз над писанням рефератів. Старалась разом із нашими діячами підтримувати інтервюваних на дусі. Тому брала участь, як доповідач в усіх вечорах чи зустрічах, що їх влаштували в окремій, призначеній до того залі.

Із нашого співжиття пригадую собі маркантну сцену. Наш полонений на ім'я Степан із Тернопільщини виконував для неї дрібні послуги. Коли його звільнено, він прийшов до нас попрощатись. Звісно, Ольга Ціпановська невимовно зраділа, що Степан їде додому, бо там жнива, жінка й діти очікували його. Прощаючи його, вона запрохала в нього адреси. Степан здивувався. Навіщо пані професорці його адреси? На те відповіла, вона, що коли пізніш колись буде в Тернопільщині, то відвідає його. Степан став боронитись, що він селянин і живе в селянській хаті. — А ви, пані професорко, мешкаєте в гарній камениці у великому місті, докінчив він. Пані Ольга споважніла. Положивши руку Степанові на плече, вона промовила з притиском:

— Степане, ви є господар на своїй рідній землі, яка є частиною України. За неї ви воювали і страждали. Кажете, що мешкаєте у сільській хаті, але у своїй власній, тоді коли ми в місті є лиш комірниками.

Степанові закрутилися сльози в очах. Він лохилився до руки пані Ольги і вийшов поспішно з кімнати. Це була зворушлива сцена, якої ніколи не забуду.

Багато було таких моментів, що

Багатогранність журналу „Наше Життя“ накладає на нього важливий обов'язок допомогти молодим матерям у вихованні їхніх малят.

Розуміється, не йдеться тут про медичні поради, бо сучасні немовлята й малі діти зростають під опікою і провіркою лікарів. Йдеться радше про піклування психічним розвоєм дітей у перших початках пробудження дитячої свідомості й спостережливості, у доборі найпростішого матеріалу в розучуванні мови, пісні і руху.

Виховувати дитину в її шкільному віці, далеко запізно. До того, сильний вплив школи й дитячих організацій, силою обставин витискає на дітях своє п'ятно.

Ніхто, тільки молода мати може оформити дитячий світогляд так, як вона того сама хоче. Мати перша має нагоду стежити за ходом природного розвою дитячої індивідуальності, і тільки одна мати може занедбати, а то й занепасти духовий розвій власної дитини.

Коли ми згодні в тому, що „Наше Життя“ дуже почитне саме між матерями малих дітей, жінками,

характеризували її. Однією з рис її світогляду було її соборництво, яке вона проявляла на кожному кроці. Пізніш уже почувла я, що разом із д-ром Шкуратом вона заложила в Перемишлі т-во „Брат братові“, яке збірками вибудувало великий захист для сиріт придніпрянців. Я чомусь левна, що ця її думка зродилась там, у Домбю, де в понурому таборі страждали біля себе брати одного народу. Нелегко було їм зжитись у такій біді. А Ольга Ціпановська зміла знайти дорогу до кожного серця і тому стала піонером цього порозуміння.

І воно дивно, що не лиш своє життя вона провела на службі народові. Вона померла також „на стійці“, як писали тоді часописи. У 1941 р. працюючи в захисті для полонених у Львові, вона набралась плямистого тифу. Серце 80-літньої не видержало і вона померла, несучи поміч українському воякові. Відійшла світла жіноча постать, яка служила своєму народові понад пів століття.

привязаними здебільша до хати, позбавленими ширшого контакту з громадським і товариським життям, коли ми усвідомимо собі, що саме „Наше Життя“ помагає тим жінкам-матерям не відставати від темпа дня, а включитися в нього, як не безпосередньо, то посередньо через передплату свого журналу, який інформує, помагає, радить, розважає і обіднє молодих матерей одною ідеєю і одними напрямними, тоді стане ясно, що дитяча сторінка „Нашим Малятам“ не тільки потрібна, але й конечна.

Школи українознавства, молодечі організації, „Веселка“, „Мій Приятель“, „Готуйсь“, „Соняшник“, гуртують біля себе дітей шкільного віку, але виховна сторінка дошкільнят цілковито у нас занедбана. І саме сторінка „Нашим Малятам“ виповняє ту прогалину й приходить з допомогою молодим матерям у розучуванні перших, простеньких віршиків.

Дитячу сторінку в „Нашому Житті“ з любов'ю і чималими клопотами редагує уже 8 літ невтомний педагог і великий приятель дівчорі, пані Марія Юркевич. І тут слід згадати, що літератури для малят у нас обмаль, — до того, обмеженість видавничих фондів параліжують усякий почин збільшити число ілюстрацій, без яких розвиток дитячої уяви в її ранніх роках немислимий.

Багатство чужої літератури дошкільного віку (3-6) накладає на наших дитячих письменників великий обов'язок призадуматись над тим невідрадним станом, попрацювати над матеріалами для наших найменших, а видавництва зобов'язує видавати книжечки для малят, бо даремне друкуватимуться багатотомні твори великої літератури, коли не подбаємо за будущего читача саме тепер, коли йому всього три-чотири роки.

Хай же журнал „Наше Життя“ до своїх численних завдань, які він так блискуче виконує, додасть і надалі постійну турботу за наймолодших читачів (чи радше слухачів) за тих саме, за яких ніхто не дбає, а які перші потребують опіки.

I. С.

Як жити далі?

Чорна статуетка стояла, переносючи своє чергове пониження мовчки, і гляділа зі свого бака, повного сміттям на дворик.

Вона все таки надіялась на чудо. Та хіба воно могло статись, коли роки й роки перед тим того чуда не було?

Давно-давно колись, на березі тропічної річки, росло дерево. Його зрубали самодільною сокирою і чорний мурин з побожною молитвою ножем вирізав форму їх улюбленої богині.

Вагітні жінки уквітчали її, кланялись і гаряче прохали, щоб віддала богиня дитині свою красу і прийняла за неї хвороби, лиху долю... і богині любо було відати, що вона сама нетарна, з довгим носом, приземкувата й великим животом: вся бо краса її у дитині.

З часом племя зубожіло. Сила білих богів перемогла, і, нарешті, її саму купили й повезли з-під гарячого сонця в Англію. Чорна богиня все робила, щоб насолити переможцям: і посилала бурі на пароплав і малярію, але ніхто вже не боявся бур і проти трясучки знайшлись ліки.

Нарешті скриньку відкрили і чорний ідол зупинився в покої англійської леді. Покоївка обережно змітала порошок. Квіти — не для молитви, а так собі пишались у фарфорових вазах. Було спокійно і тихо. Іноді приходили гості тої леді і ввічливо жартували:

— Як мило! Але все таки жити в однім домі з цією статуєю ми б не хотіли!

Та й леді не жила. Вона все їздила по закордонах і привозила дивні й незрозумілі твори мистецтва звідтам, поки не вмерла.

Тоді статуя попала до племінниці леді в комору і мерзла там разом із книжками. Книжки запустило порохом, а статуя дістала гираз страдальної покорі, який буває тільки після довгого стояння без діла. Але ось її винесли на двір. Книжки забили весь бак зі сміттям, а вона вже чекала, спираючись на віко. От-от і приїде грузовик і повезе її в останню подорож. На її плечах, подарунок єдиного приятеля в коморі, висіли

шматки павутиння.

Але, як нераз буває на світі, — зовсім іншого кінця землі, по волі інших законів, які привели її до того самого дворика із смітником, із дому вискочила з віником

бабуся й охнула, побачивши „таке варварство“! Вмовляти довго ключницю не прийшлося і книжки статуя зі смітника, загорнені в папір перебрались на четвертий поверх, в мебльовану кімнату.

Отак вони зустрілися... бабуся почувала, що не можна допустити, щоб оцю богиню невідомого племені отак поневіряли. Але й сама богиня, вдячна та задоволена, вважала, що вона не може стояти в бабусі без праці, коли та бігала по заробітках і стогнала вночі, — нили ноги та спина. Тому богиня стала посилати щастя, а також мовчки згодилась тримати на голові лямпку, яку бабуся прибила тоненьким твіздком.

Два роки богиня з кутка спостерігала образ Божої Матері і в дерев'янім серці нетарної статуї зроджувалась забута, давня містична струя. І блакитним димоч-

ком тягнулася та струйка до Матері всіх страждущих. Особливо вночі, коли, намаявшись, бабуся мирно собі хропіла. Місяць заглядав у вікно і здавалось, богиня, разом із лямпкою на голові і дивною книжкою, підбігає до образу ближче й ближче на своїх коротеньких ніжках і питає:

— Що це? Чому це так на світі?

А на ранок бабусі бувало не по собі від дивних снів. Вона по-довгу дивилась на поганський бовван, і думала:

— Як не як, незручно! Що скаже владика? У неї перед святим образом стоїть отака лямпка! Хоч би позолотити, щоб не така чорна...

І позолотила богиню. Та була від радости на сьомому небі. Навіть нагадувала тихенько і внучці і бабці, що буде дощ і треба брати в цей день парасольку і вони навіть знайшли монету в підземці.

А бабуся все непокоїлась. Нарешті слово за слово зі своєю внучкою і ось, — обурена богиня зупинилась в ательє молодої малярки. Її помалювали з золотого з чорний кольор і поставили на столик. Це теж було як образа! Вона так любила свій золотавий, ніби облізлий вигляд у бабусі, вона навіть пишлась їм! І сердита богиня післала на свою нову господиню 33 нещастя... а на гостей її дивилась так прикро, що вони ніяково питали:

— Як Мері, ви можете жити, де стоїть така погана потвора?

Нарешті малярка стала задумуватися і вірити, що в цій богині є незрозуміла сила. Вона ніяково заховала свою богиню за скриньку з барвами і думала як її тепер позбутися, кому подарувати?

— Ви знаєте, я починаю вірити в забобони... — натякнула вона бабусиній внучці, показуючи на подарунок, весь тепер закаланий барвами.

Гірко стало дівчинці за свого друга. Додому взяти не можна. Там святі образи. Хіба на службу?

І доля богині, як долі живих, стала перед невідомим:

Як жити далі?

А всьому винна салатка Руті...

Шановна Редакціє!

Дуже люблю ті салатки, що починаються розмовою Руті з її чоловіком. Себто ті, де на рисунку вони сидять напроти себе. Він читає газету, а вона чекає на відповідний момент, щоб його „заатакувати“. Зараз пригадуються мені мої подружні розмови. Правда, вони не пробігають так спокійно. Але в одному вони подібні до Рутиних. Майже завжди мені припадає кінцеве слово.

Ще мушу згадати, що ніколи не „атакую“ чоловіка тоді, коли він читає газету. Це найменш пригожий момент для нашої розмови. Не чекаю також до хвилини, щоб він засів у глибокому фотелі, просто тому, що фотелів не маємо. А найкраще тоді, коли він скінчив газету і забирається до свого підручника англійської мови. Він гризе його безнадійно вже кілька літ. І тому, що все одне ніщо з того не вийде, і тому що не дуже охотно він до нього рветься, то я тицьнула йому салатку Руті в руки.

— Бачиш, кажу, як другі чоловіки піддержують своїх жінок? То й не диво, що вона його так щляхетно змалювала в Нашому Житті? А що я могла б про тебе написати?

— Ще чого хотіла б? Щоб я давав на пресовий фонд? Та ми тоді не фотелів, а навіть даху над головою не мали б!

Але почав салатку читати. Це вже добре. А я продовжувала:

— Бачиш, як гарно написано? Спершу була лиш одна редакторка, а тепер ціла колегія. Якби так збільшити колегію й до Лідії Бурчачинської, Л. Бурої, Л. Б. Тітки Христини ще прийшла українка з Америки Lee Burisch, чи з Канади Linda Bur, або з Чехії Lidoska Brgc... То б вони показали!

— Нонсенс — я б за один день таку газету зредагував, сказав мій старий, доживуючи салатку. — От бабська базгранина — але одне видно, що в неї чоловік на першому місці, а не як у тебе...

Тут я вже хотіла вибухнути (я ж казала, що наші розмови не такі спокійні, як Рутині) та вмить зійшла на мене блаженна думка і я

усміхнулась. Присунувшись ближче до чоловіка, я сказала:

— А що якби я про тебе щось написала?

Він вибухнув сміхом. — Поперше, що ти ж не вмєш двох речень склеїти докупи, а по друге — хто ж це надрукує?

— Звісно, що нормальним способом ніхто. Але коли б додала 10 дол. від тебе на пресовий фонд, то хто зна? Чомусь вони друкують салатку Руті! А коли це вдасться, то може навіть до колегії мене приймуть, а потім і на Зїзд Письменників запросять! Все може бути!

Мій чоловік усміхнувся. Я вже чула себе близько своєї цілі.

— Найважлише — дай мені тих 10 дол. Це буде перший крок. А що далше — побачимо!

ТРИ ПОКОЛІННЯ

(Думки з приводу Андріївського вечора 1 Відділу СУА)

Досить обширна заля Демократичного Клубу ледве могла змі-

стити приявних гостей. Вечір подумано скромно для членів Відділу, їх родин і ними запрошених гостей. Та сама різноманітність приявних звернула на себе мою увагу. При одному столі сиділа група старших жінок, яких я знала з недавніх ювілеїв. Це перші піонірки, які поставили підвалини під свою організацію. По залі енергійно рухались молоді жінки, а навіть дівчата. Це ті, що скріпили недавно тому організацію, додав-

Він поволі витягнув портфель і дав мені гроші. Сама я собі не вірила! Аджеж не раз за кювдра треба зводити цілі баталії! Я ліжно стиснула банкнот у своїй долоні й рішила його скоро вислати до Нашого Життя. Тепер тільки думаю, чому він це зробив? Чи не вірив, що я напишу, чи є певний, що не надрукують, чи думає, що вийде так інтересно, як чоловік Руті?

Із щирим привітом

Ната

P. S. Чи не могли б ви мені під секретом написати, який насправді той чоловік Руті? Ну, і ще скільки Руті літ?

А потім — ви повинні об'явити своїм членкам, що 15-ліття Нашого Життя буде тривати цілий рік, щоб і інші членки могли перевести подібні розмови зі своїми чоловіками.

ши на приготований ґрунт зерна нових думок. А далше чимало дітей, що прийшли сюди з батьками, не тому, що ті не мали де їх подіти, але для них було тут призначене місце. А там у кутку група чоловіків! Їх приявність доводила, що часи воюючого фемінізму вже проминули. Настав час доповнювати себе взаємно у промадській роботі і координувати працю навіть на родинному відтинку.

Тому й доповідь п-ні Ольги Сливки про Андріївські звичаї була для одних спогодом давно-минулого, для других пригадкою недавніх подій, а для третіх — ілюзією Батьківщини.

Участь у грах і ворожбах брали всі присутні. Найбільшим заінтересуванням втішалася „Калита“. Не бракувало і власної гумористичної творчості і ворожби для Відділу (п-ні О. Сливка). Не обійшлося також без ворожки (п-ні І. Бенцаль). Що вона виворожила присутнім — це таємниця. Навіть під час вечері, що її членки готували безінтересно (госп. реф. п-ні Сирота) прислухувались усі казці, відтворені на патефонному кружку. Слід згадати про фантову лотерію (п-ні М. Головей) і подарушки, що ними втішались наші наймолодші.

Та найважлишою точкою вечора була наявність на залі трьох поко-

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

Із вулецьких буднів

Вулька — це передмістя Львова. Повз Кадецьку гору тягнеться Вулецька дорога й лучить малі домики із магістралею великого міста. Тут живуть робітники, що не можуть відірватись від клаптика землі і щодня втоптують „глинясту“ дорогу до своєї роботи.

На вулецькому горбі живе молода дівчина. Вона теж верстає дорогу до своєї школи та з іншими почуваннями. Для неї Вулька — це садок із вишенькою, садиба з півником на даху і тато, що пакає свою люльку. А Львів — це таємничий світ. Там є гімназія Рідної Школи, де треба щодня борнитися проти наступу „дракона“. Але є й театр, що ставить іноді „Мину Мазайла“. Є площа Сокола-Батька, де відбувається Свято Весни. І є... Бригідки, де треба відбутися побачення з мало знайомим в'язнем.

Цей світ непереможно притягає її. Несміливо розглядається вона в його подіях. На її очах пружини великого міста починають рухатися і постаті з вулецької дороги.

Отакую повість написала Оксана Керч. У цьому числі починаємо її друкувати і впродовж року запізнаємо читачок із цим новим її твором. Прізвище Оксани Керч врізалось в останньому часі у нашу свідомість. Її книжка „Альбатроси“ викликала багато відгуків і то дуже сулеречних. При передмові, що її написав Володимир Ласовський, видніє її портрет. Вдумливе жіноче обличчя у рямках непокірного волосся.

Цей її погляд, спрямований кудись у глибину, пригадає щось. Перед очима встає Львів 30-тих років із його неспокійною атмосферою та відважними мистецькими поривами. А на тлі цього „дівчина з сірими очима“ несміливо

лінь. Ту точку виконав спільно цілий 1 Відділ США і треба йому висловити признання за те. Цей вечір виконав своє завдання, бо скріпіз, хоч на малому відтинку, нашу еміграційну спільноту. Відділові, що його очолює пані К. Пелешок, можна тільки побажати продовжувати працю даліше у тому напрямі.

Н. Чапленко

шукає чогось. Вона пробує. Тут торгує панчомами (для заробітку), а там знов редагує газетку для молоді. Врешті — малює. Пригадується виставка її картин із радісною грою кольорів. Але цей її погляд, спрямований у глибину, не спочиває. І в дальших шуканнях

Оксана Керч

Ukrainian writer Oksana Kerch, author of a novel beginning in this issue

уже народжується Оксана Керч. Письменниця, що спрямувала свій погляд у глибину людської душі.

В „Альбатросах“ це проявилось зперше. Тут вона змалювала світ образотворчих мистців, що жили, змагались і шукали свого шляху у тому ж Львові. Їх шукання вступають у химерних міркуваннях Нечитайла, у палких дискусіях Чуба і знаходять розв'язку у словах старого діда, що вказує на зв'язок із рідною землею.

Кудюю спрямований тепер її вдумливий погляд? Оксана Керч живе в Аргентині і звіттіля доходять лиш скупі листовні вістки. Про себе вона мало пише. А радше про своїх талановитих синів, з яких один унаслідив по батькові образотворчий нахил, а другий має замилування до музики. Мож-

ливо, вона незабаром приїде з родиною до ЗДА. А покищо пише й спостерігає життя на другому боці нашої лівкулі.

Л. Бура

НОВІ ВИДАННЯ

Ольга Войценко: Матеріали до Франкіяни в Канаді (1910-1956). Українська Вільна Академія Наук, Вінніпег, 1957. Окрема відбитка із Збірника Заходознавства. Ст. 64. Ціна 1 дол.

У вступному слові авторка зясує спонуки цієї бібліографічної праці. Соті роковини народин звернули увагу на друкований матеріал про великого поета. А що дотеперішні показники не включили зовсім канадійських видань, то й задумала вона доповнити цю прогалину.

Почала вона її від 1910 р., від коли почав виходити „Український Голос“ У перших роках не знаходить вона друкованих згадок, а тільки передрук його віршів. У 1912 р. появляється новинка, що сповіщає про створення у Львові ювілейного комітету 40літньої літературної праці поета. Перебіг ювілею, свята й концерти в честь І. Франка в Канаді — це головний зміст дальших новинок. Врешті вістка про смерть поета, яку „Укр. Голос“ подав на підставі нотатки в газеті „Кієвська Мисль“ із 22. травня 1916 р. Звіттіля передрукована посмертна згадка пера І. Свенціцького. Ідуть повідомлення й рецензії про концерти в честь Великого Каменяря. На цьому закінчується перший цикл Франкіяни в Укр. Голосі Канади.

Другий починається в 1926 р. відозвою львівського комітету, що закликав до відзначення цих роковин. Від того часу вже матеріал про Івана Франка появляється систематично — чи то у формі редакційних статей чи оглядів його творів. Окремо подано звіттілення із свят та наукових сесій.

До праці долучено особовий і місцевий показник. Цією працею авторка представила себе уважним бібліографом, опрацювавши важливу ділянку Франкіяни. Скільки насувається тепер подібних завдань!

Л. Б.

Успіхи жінок

Др. Єлисавета Комбер має одну з найбільших лікарських практик у Сінгапурі. У вільних хвиликах вона пише книжки під псевдонімом **Ган Суїн**. Найбільш почитну з них „Мерехтливу любов“ сфільмовано в Галівуді.

Ган Суїн живе поза містом і обдумує свої твори, їдучи автом з дому або додому. Родом вона китайка, її батько був мандарином у Пекіні, а мати флямандка. Почувається орієнталкою. Перший її чоловік був генералом націоналістичного Китаю і впав у героїському бою проти комуністів у громадянській війні. Овдовівши, вона скінчила в Гонконгу розпочаті в Європі медичні студії і пізнала там свого другого чоловіка, англійця й письменника. Про азійських жінок каже, що вони вириваються зі стародавніх пут, які їх понижували й через те в них багато душевних конфліктів.

Перша її книжка описувала китайсько-японську війну „Призначення Чанг Кінг“. Потім появилась „А гори — молоді!“ Готова до друку „Мій напій“. (мбд)

У далекій Австралії здобуває успіх на сцені молода українка **Лада Прокоп**. Вона уродженка Львова. Її дитинство обвіяв неспокой II. світової війни й виростала й довірвала вона вже під час великої мандрівки. Та культурне середовище її родини — її батько український учений Є. Ю. Пеленський, а мати письменниця Ірина Винницька — дозволило їй з цього користати. В молодій Ладі рано пробудився сценічний хист і вона вишколювала його в аматорських гуртках, а потім у Незалежному Театрі Сиднею. Її улюбленим автором є Леся Українка, тому вона із запалом та вмінням заграла Мавку у „Лісовій Пісні“.

Недавно тому в Сидней ставили „Назара Стодолу“ з Ладю Прокоп у ролі Галі. У місцевому щоденнику появилась її світлина й невелике „інтервю“ з талановитою україною. З нього довідуємось, що Лада Прокоп студіює на університеті мови, але продовжує свої виступи в театрі. Тепер вона співпрацює в серії драматичних сценек в австрал. радіо. (л.)

Ще одна втрата

(Памяті Віри Савчук)

Вістка про смерть Віри Савчук струснула зорганізованим жіноцтвом ЗДА й Канади. Бо хоч вона не працювала в його рядах, проте постать її матері, п-ні Стефанії

вала в обороні українського імені, вияснявала непорозуміння, що часто появляються в західному світі.

Поглибилось також її музичне знання. Її тонкий музичний слух відкривав їй доступ до найтрудніших музичних творів. У цьому світі вона знаходила відпруження від важких життєвих і наукових проблем, що їх старалась розв'язати.

Бо життя вимагало багато від неї. Віра була слабого здоров'я й переборювала терпіння. Мимохіть пригадуються дитинство й юнацькі роки нашої незабутньої Лесі, що в творчості шукала розради. Віра Савчук не мала того дару. Але слабе здоров'я ушляхетнювало її душу й провадило від звичних, щоденних утіх до царин духа. В останніх роках свого життя Віра присвятилась студіям наукових творів. Помимо її відокремленого життя виростав у її душі багатий світ, повен тонких, неземних радощів. Вона ділила його з матір'ю, найкращою подругою її останніх літ. Але й близькі їх друзі, зокрема співробітниця її матері, знали й розуміли особливість Віри й цінили її за лагідність і шляхетність її вдачі.

У вересні 1958 р. Віра покинула цей світ назавжди. Зосталась горем похилена мати і небагато друзів, що розуміли цю надзвичайну істоту. А пам'ять про цю лагідну ентузіястку України, що виростала далеко від неї, не завмре серед тих, що її знали. Л. Б.

Віра Савчук

Late Miss Wira Sawchuk of Toronto, Ont., daughter of Mrs. Stephania Sawchuk, President of the Ukrainian Women's Organizations of Canada.

Савчук, так широко відома, що доля її пройняла всіх до глибини.

Мені раз тільки довелось зустрітись із Вірою у домі її матері. Тендітна її постать, ласкавий погляд темних очей залишили враження чогось ніжного й неземного. І дійсно, життя Віри пробігло незвичним шляхом. Вона виростала в атмосфері культурної й патріотичної української родини. В неї скоро пробудилось зацікавлення до інтелектуальних зайнять — вона любила читати й слухати музику. Батьки розвивали в неї ці здібності: Віра багато читала й училася гри на фортепіані.

З віком Віра придбала широке знання літератури, а особливу увагу присвячувала вона українським творам. Батьківщина, якої вона не бачила ніколи, а знала тільки з оповідань матері, стала в її уяві обітованою землею, якій вона присвятила всі свої сили. У школі вона старалась видвигати завжди українську тематику, ста-

Із листів до Редакції

Ще про „Нашим малютам“

Сторінку „Нашим малютам“ дуже уважно читаю, а збірнички, що їх відбиваєте з неї, використовую 100-відсотково. Вірші діти вивчають у школі, а з оповідань пишемо перекази. Велика користь школам в Австралії із Ваших збірничків. Що тільки треба — зараз же туди і все там знайдеш.

Марія Дейко
Ньюпорт, Австралія

Наше п'ятнадцятиліття

Дня 17. січня загув Дім США у Філадельфії веселими голосами. Зійшлися численно запрошені гості, щоб відзначити 15-літній ювілей „Нашого Життя“.

Зустріч відкрила голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Пояснила ціль цього зібрання, що повинно освідомити нам значення й призначення нашого журналу. П'ятнадцятиліття — це не признання чи пам'ятник, а дата, що вимагає оцінки й перевірки. Тому відмічуємо це скромною товариською зустріччю і маємо надію, що й інші наші осередки це зроблять.

При журналі співдіє багато людей. Сьогодні зібрались вони і пані голова по черзі представила їх. Це були — Ред. Колегія (пп. Юркевич, Гардецька, Бурачинська, д-р Пазунок і Тарнавська), співробітники з Філадельфії, що прибули (Галина Журба, Марія Біляк, Іванна Савицька, Леся Масюк, Олег Лисяк, Богдан Романенчук), ілюстратор (Христя Зелінська), працівники друкарні (пп. Т. Рудакевич, С. Яремко, В. Дорошенко, П. Павлюк), а на кінець як осяг нашого вечора — найкращий молодий талант 1958 року — Леся Храплива з Нью Йорку.

Привітала також представниць Відділів США — п-ню Н. Лопатинську (10), п-ню М. Чайковську (20), п-ню М. Пашук (42), п-ню О. Грабовенську (43), п-ню М. Бабяк (48) і голову Окр. Ради п-ню Анну Сивуляк. Відділи склали з цієї нагоди пожертви, які відмічуємо на іншому місці.

Другою точкою програми була промова п. Євгена Зиблікевича, редактора „Америки“. На запрошення Ред. Колегії він дав оцінку журналові „Наше Життя“. Призначення журналу — дати духовий провід і корм широким масам українського жіноцтва. І це завдання „Наше Життя“ сповняє, будучи також трибуною жіноцтва, зорганізованого в Союзі Українок Америки. Побажати б йому дальше такої ж стійкості у сповнюванні цих завдань.

З черги промовила п-ні д-р Наталія Пазунок. Її тема була дискусійна, бо вона віднеслась до статті Б. Романенчука „Із перспекти-

ви“ в ч. 1, 1959. Бесідниця зреферувала думки автора, підкреслюючи їх основну лінію: привернення сторінки молодечих Відділів у журналі. В основному це правильне. Але обидві дотеперішні сторінки — дитяча „Нашим малятам“ і англійська „Ukrainian Woman“ такі ж важливі й необхідні.

Думки ці підтвердила п-ні Леся Храплива й п. Олег Лисяк. Редактори дитячих журналів вдоволені, що хтось дбає про дошкільнят і тому сторінка „Нашим малятам“ має велике виховне значення. Вона тим цінніша, що потрапляє в руки матері й дає їй у руки виховний матеріал. Дитина з найраніших літ привикає до українського друкованого слова. П. Олег Лисяк підкреслив, що англійська сторінка Нашого Життя служить особливим завданням США. Інформування американського жіночого світу є необхідне, а „Наше Життя“ переводило це в випадку виступу Клер Бут Лус і Елеонори Рузвелт.

До думок Б. Романенчука висловились також п-ні Марія Біляк. Вона пригадала, що „Наше Життя“ заступає тепер більшу кількість жіночих журналів, що виходили в рідному краю. Через те мусять лучити в собі багато завдань. А властиво добре було б, щоб був окремий журнал з виключно жіночими інтересами, як це згадав Б. Романенчук. Життя проходить великі переміни, що потрясають жінкою до глибини. Де вона має змогу їх розглянути й обговорити?

Промовляли ще іменем Відділів США п-ні Михайлина Чайковська, а від ОБВУА д-р Антін Княжинський. П-ні Чайковська зложила ширі побажання від читачок „Нашого Життя“, а голова Відділу ОБВУА підкреслив однозвучність постави українського жіноцтва з настановою українського вояцтва.

На кінець ще згадали померлих працівників. Сотник Дмитро Гонга з великим замилюванням друкував взори. А редактор Володимир Лотоцький був чудовим перекладачем, що допомагав редагувати англійську сторінку.

Окремо п-ні Л. Бурачинська розказала, про відзначення молодого таланту. Бажаючи звернути

увагу на молоде жіноцтво й його осяги, Ред. Колегія проголосила цей клич. Першого року ще не було багато голосів пресових референток. У цьому році їх уже було більше і вибір п-ни Лесі Храпливої стався справді волею Відділів США. Сполуча її пластового шляху й поетичного таланту давала до цього найкращу підставу.

Потім п-ні голова попросила гостей до буфету, що був виложеною у сусідній кімнаті. За смачною перекусом, гості ще довго гурорили. Осередком гостини була гостя з Нью Йорку, що її відзначенням усі раділи.

Підготовою гостини зайнялась Окр. Рада. Завдяки заходам пп. А. Сивуляк, П. Малиновської, Є. Задорожної, А. Качмарчик, Н. Парашак буфет вийшов на славу.

Отак закінчилась зустріч, що згуртувала всіх працівників „Нашого Життя“ та запрошених гостей до обміну думок і побажань.

Л. Б.

АКЦІЯ ДОМУ США

Розпродаж цеголок по Відділах США дає гарний вислід. Дотепер прислали Відділи: 5, 8, 10, 12, 13, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 27, 31, 34, 40, 42, 45, 49, 50, 55, 57, 59, 62, 68 і 69. Правда, не всі розпродали повної кількості цеголок, що дістали. Але впродовж того часу, що його маємо до Конвенції — це ще напевне їм удасться.

26 Відділів відгукнулось на Акцію Спалення Моргеджу. Разом розпродали вони цеголок на суму 783 дол.

Та це лиш одна третина наших Відділів. Пригадуємо дальшим Відділам цей почесний обов'язок. Уже небагато часу залишилось до Конвенції США! А всі хочемо завершити на ній спалення моргеджу нашого Дому!

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

З приводу 15-ліття „Нашого Життя“ складаю GRATULACIЇ і висловлюю щире признання Ред. Колегії за жертвенну працю.

Іванна Дурбак
пресова реф. 57 Відділу США

Посмертна згадка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою, що дня 18. грудня 1958 р. упокоїлася в Бозі наша членка 26 Від. США Анна Боднар з дому Василик, проживши 70 літ.

Покійна походила з с. Бербо-вель, теробовельського повіту, оставила у великому смутку 3 дочки і 4-ох синів. Наші членки віддали їй останню прислугу під час Панахиди і похорону. Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Секретарка

Як водиться?

ЧИ ЗРУЧНО ТАК ЇСТИ?

Під час одного буфетового прийняття, де я була зі знайомим подружжям, виринуло непорозуміння, хто повинен вибрати їжу. Чоловік казав, що на тому не розуміється, нехай жінка для нього вибирає. А жінка вважала, що вона не лицює, щоб вона для себе й для нього накладала на тарілку. Вона може йому порадити, коли стоятимуть поруч при буфеті.

Мене це застановило. Чи дійсно при буфетових прийняттях треба перестерігати такої засади?

Недосвідчена

Буфетове прийняття відзначається невимушеністю. Воно вигідне власне тому, що людина не є в'язана добром страв та їх кількістю. Може зісти дуже мало, або покуштувати всього, що виложене. Неважно також, хто набирає страву на тарілку. Напевне може хтось із родини вибрати її для другого члена.

Але Ваша приятелька в тому має рацію, що треба й її чоловікові вчитись вибрати собі страву на буфетовому прийнятті. Це така часта форма гостини в Америці, що її не можна уникнути, а може трапитись, що не завжди вона буде присутня. Тому її становище в засаді правильне, хоч не з тієї самої спонуки.

Тітка Христина

Два рази дає, хто скоро дає!

ЧИ ВИ ВЖЕ БАЧИЛИ „ЗОЛОТІ ДЗВІНОЧКИ“?

Цю чарівну дитячу книжечку розпродують Відділи США. З радістю купують її наші батьки. Під ялинкою була вона в кожній українській хаті. Але є діти, що не мали її або не могли дістати. Тому подумайте й про них! Може купите таку книжечку для нашої дитини в Німеччині й Австрії? Вона Вам буде вдячна за те. Прізвища й адреси дітей має фонд „Мати й Дитина“ у Філадельфії.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ

Вельмишановна Пані Лотоцька!

Управа і членки 16 Відділу США щиро-сердечно вітають Вас із нагородою, яку Ви дістали за свою роботу впродовж довгих років, поставивши українське жіноцтво нарівні з іншими жінками світу. Ми всі горді за свою голову! Ваші успіхи надають енергії й нам. Дай Вам, Боже, многая літа!

В. Єрмоленко, секретарка
Катря Гуцал, голова

Дорога Пані Голово!

Надзвичайно приємно було нам прочитати повідомлення про Ваше відзначення. Це ж бо не тільки Ваша особиста почесність. Її відблиск паде на всіх українців, які свідомі того, що з їхніх рядів вирізняє одну з кращих одиниць. Це є важне для нас, як спільноти, яка в новому світі старається спопуляризувати українське ім'я.

І тому прохаємо прийняти щирі побажання від нас, малої горстки українок, що висунені так далеко на захід і далеко від нашого центру!

За 55 Відділ США в Лос
Анджелесі:

Ірина Сіак, голова

Оля Романюк, культ.-осв.
референтка

Чи справді треба жінці курити?

У ч. 10 Н. Ж. Тітка Христина відповідає на запит „коли й де вільно жінці курити“. Вона забороняє курення на вулиці, вказуючи, що найчастіше чекаючи перед крамницею чи в авті жінка пере-

курює нудьгу. А я не годжуся з тим. На мою думку — жінці ніде й ніяк не слід курити.

Коли пригадаємо собі скромну поведінку наших матерей, їх терпеливість, їх страждання, то дивним стає те, що сьогодні не може зійтися кілька жінок, щоб не витягнути пачки папіросів на стіл. Наші матері неодну ніч вистоювали в черзі за кусником хліба або йшли з наплечником десятки кілометрів, шукаючи поживи для своїх дітей. Вони тоді не курили, хоч тривожив їх неспокій.

Нова емігрантка

„УКРАЇНКА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ“

Таку назву матиме програмова книжка Конгресу СФУЖО і Конвенції США. Вона подасть історію всіх українських жіночих організацій і світлини їх управ. Також Відділи чи Гуртки можуть подати свої дописи та світлини. Прохаємо надсилати їх!

Про умовини співучасті у цій книжці вже розіслано обіжничок. Нещодавно вислано формулярі для збирання оголошень. Прохаємо Відділи приступити до праці!

УКРАЇНСЬКЕ ПОМІШКАННЯ

Українські господині зуміли вже надати своєму мешканню своєрідного вигляду. Всюди є якісь цікаві деталі — тут завіска, там картина з рушником, а там знов керамічні речі. Кожна хата пробує перевести це на свій лад.

Чому не поділитись своїми осягами з читачками Нашого Життя? Сьогодні в кожній хаті є фотографічний апарат, що може закріпити такий чи інший фрагмент мешкання. Прохаємо спробувати!

До наших вісім Відділів, що опікуються бабусею в Європі, прибув новий — 28 Відділ у Ньюарку. Вже маємо 9 стареньких жінок, що кожного місяця одержують невелику допомогу. Чекаємо, що дальші Відділи зголосяться до такої підтримки. Бо є ще декілька їх, самотніх, що серед недостач і холодної чужини доживають віку.

Зокрема бракує нам опікунів для Австрії. Є там дві старенькі жінки, що потребують нашої піддержки й уваги.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Одинадцятий рік видання

Число друге

Біженецький рік 1959-1960

Обсервуючи вже кілька літ процес дискусії над справою втікачів, треба признати, що на останній Асамблеї Об'єднаних Націй виступили цілком нові тенденції, з якими нам, особливо бувшим втікачам, треба поважно залізнатися. Звідомлення Високого Комісара для справ втікачів було коротке й річеве. За останніх чотири роки число втікачів у таборах зменшилося на 45.000 осіб, а 440.000 осіб, що були під опікою Об'єднаних Націй, були або переселені, або втілені в господарку країн поселення, або, врешті, репатріювані.

Справа таборів вже близька до розв'язки: на 1-го липня в таборах мешкало 53.400 осіб, а на кінець 1958 р. — 17.000. Передбачається, що в таборах у 1960 році залишиться 14.000 осіб, які не можуть ані працювати, ані емігрувати. Під опікою ООН знаходиться ще біля 120.000 осіб, які перебувають на „приватках“, а з того біля 32.500 осіб вимагають теж постійної опіки й помочі. Ця остання категорія втікачів становить найтруднішу проблему для Високого Комісара, бо фінансова поміч з боку держав-членів ООН усе маліе. Приходять нові категорії втікачів: із Близького Сходу, з Альжиру, якими теж Високий Комісар мусить опікуватись. Справа втікачів із Малярщини в переважній мірі покладена: до тепер звиш 16.700 осіб повернулось додому, а біля 187.000 осіб емігрувало до різних європейських і заморських країн. В Австрії ще до тепер залишається біля 10.000 осіб, з яких значна частина приготована вже до еміграції.

Дискусія над звітом Високого Комісара мала „традиційний“ характер: представники советського бльоку зі своїми „підголосками“ закидали В. Комісареві, що замість класти натиск на репатріацію, як

одинокую „гуманну“ розв'язку проблеми втікачів, він передовсім турбується про переселення, або про втілення їх у місцеву господарку.

У представників вільного світу переважала думка, що треба „зактуалізувати проблему“ біженців... Стверджували, що зменшується допомога з боку багатьох країв... Лиш мала частина членів ООН задекларувала свій уділ у фінансуванні діяльності В. Комісара. У зв'язку з тим Генеральна Асамблея ухвалила (за ініціативою Англії) оголосити Світовий Біженецький Рік, який почнеться в червні 1959.

Завданням Року є: 1. зосередити увагу цілого світу на проблему біженців і заохотити уряди й громадські організації та широкі прошарки громадянства до додаткової фінансової допомоги; 2. створити рівнозначні додаткові можливості для остаточної розв'язки долі біженців шляхом еміграції, чи включення в місцеву господарку, чи врешті шляхом добровільної репатріації.

Кожна країна має переводити Біженецький Рік в тій формі і тими засобами, які їй найбільше відповідають.

Річ ясна, що в ЗДА він буде відбуватися в загально-американським масштабі... переводитимуть його центральні організації ЗДА. Чисельно ми мала одиниця в американській цілості, але ми є великою одиницею в біженецькій епопеї... Мусимо взяти відповідно активну роль у „святкуванні“ Року. Наше громадянство, а в першій мірі ті з-посеред нас, що так недавно ще були самі ДП, мусить знайти відповідні форми, щоб підкреслити характер нашого біженства, показати його духовий зміст. Не лиш матеріальні жертви маємо на дуці...

Не забуваймо, що доля біженців — нам таких близьких — починає відходити на дальший плян...

серця людські починають твердіти... Тому з найбільшою пошаною треба відмітити зусилля людей у світовому масштабі, які змагають до того, щоб не забули про долю біженців... Спільним нашим заміром є показати перевагу вільних людей вільного світу. А нашим обов'язком є підтримати їх гуманну ініціативу, — втягнути громадянство в безпосередню біженецьку акцію, і тим способом впливати на американський уряд у належнім напрямку.

Б. Лаврівський

Із праці Комісії

КУЛЬТ.-ОСВІТНЯ КОМІСІЯ СФУЖО

На черговому засіданні Комісії, що відбулось дня 27. грудня у Нью Йорку розглянено тему „Відношення українського жіноцтва до літератури й мистецтва“. Її підготувала п-ні Наталя Чапленко. На підставі дагерішньої праці жіночих організацій вона проаналізувала всі почини, а також висунула ряд нових можливостей.

Голова Комісії п-ні д-р Софія Карпінська опрацювала звіт культ. освітньої праці на підставі анкет з Франції, Бразилії, Аргентини, Венесуелі й Укр. Зол. Хреста.

ВИХОВНА КОМІСІЯ СФУЖО

На засіданні дня 2. січня 1959 у Філадельфії секретарка Комісії п-ні Т. Горашенко зreferувала стан виховної справи наших членів-організацій. Бракують ще звіти Союзу Українок Австралії і Об'єднання Українських Жінок Німеччини, а в обох організаціях провадиться поважна виховна робота.

У дальшому устійнено виховну тему на Студійні Дні п. н. „Мова батьків, як чинник виховання дитини“, яку поділено на дошкільний і юнацький вік. Для дошкільного віку опрацює тему голова Комісії п-ні Надія Іщук, а для шкільного віку п-ні Марія Стратієнко.

НОВА МІСТОГОЛОВА СФУЖО

Декого здивував факт, що Гол. Управа Українського Золотого Хреста перенеслася з Нью Йорку до Дітройту. Здавалось би, що Нью Йорк, як найбільший наш центр, краще годиться на осідок Централі. Але така переміна не завжди зв'язана з життям громади, а подиктована внутрішніми потребами організації.

На чолі Золотого Хреста станула від вересня 1958 р. п-ні Марія Квітковська з Дітройту. Її постать добре відома українській громаді Буковини, звідкіля вона походить і широким кругам українського Дітройту. Та настав час познайомити з нею все українське зорганізоване жіноцтво, як із визначною представницею своєї організації та нашою новою містоголовою в ЗДА.

Марія Квітковська народилася в Чернівцях у родині о. Миколи Весоловського. Там же зросла й покінчила свою освіту. Студіювала західно-європейські мови (французьку, німецьку, італійську), а в 1938 р. одержала магістерський диплом вчительки гімназії на Черновецькому університеті. Недовго довелося їй вчителювати, бо дальшій праці перешкодила війна. На еміграції вчила в гімназії і торговельній школі в Авгсбургу. У 1949 р. переселилася до ЗДА. Тут знайшла нагоду придбати нове звання і після двох років студій на університеті Вейн здобула в 1955 р. магістерський диплом суспіль-

ної служби. Працювала зразу в Інтернаціональному Інституті, як дорадник в еміграційних і родинних справах. А потім стала працювати як психіатричний дорадник в Мишигенському Центрі для Епілепсії.

Громадський шлях Марії Квітковської ще більше складний. Як студентка університету вона належала до Академічного Т-ва „Чорноморе“. У секції студенток вона займала пости секретарки, голови літературного кружка та голови. Там вложила багато національно-освідомчої праці, яку провадило українське студентство на Буковині. Улаштувала мистецькі вистави, покази ноші, а в літі переводила курси української грамоти по селах. Коли зважити, що на Буковині румунська влада зовсім знищила українське шкільництво і все навчання йшло тільки румунською мовою, то цими курсами українське студентство зробило великий вклад у національну свідомість нашого села.

У Дітройті п-ні Марія Квітковська увійшла до 34 Відділу Укр. Зол. Хреста, де займала пости містоголови, голови і звязкової з іншими гром. організаціями. Тепер займає пост референтки жіночих справ в Окр. Раді ОДВУ.

Внаслідок вибору на голозу Укр. Зол. Хреста п-ні Марія Квітковська увійшла до Управи СФУЖО, як друга містоголова в ЗДА. Вітаємо її на цьому пості й бажаємо сил і успіху у дальшій праці.

Із життя наших Централь

Союз Українок Аргентини

У липні 1958 відбулись загальні збори СУА. Хоч звіт прийшов із великим спізненням, проте напевне буде цікаво переглянути осяги СУА за 1957/58. Діяли чотири референтури — культосвітня, суспільної опіки, виховна і звязків.

Культ. освітня ділянка (референтки — пп. Л. Богацька і О. Бандура), проявлялась у доповідях на літературні теми, обрядових імпрезах, як свячене і свято Івана Купала та Святі княгині Ольги.

У виховній ділянці працювали пп. Н. Онацька, Ласовська, Курилець та Зінько. Зміст праці був навчальний та

розваговий. У провінції Мунро заходами СУА засновано школу українознавства. Для розваги нашої дітвори підготовано імпрези — ялинку, виставу („Три Ляльки“ Ласовської), вечір пісні й танку, Шевченківське свято, День Матері і Свято Весни.

Суспільна опіка (референтки — пп. Л. Палашевська й О. Бандура) проявила себе в відвідуванні хворих та акції збирання вживаного одягу.

У ділянці звязків розроблено наші зовнішні і внутрішні контакти. Взаємини з Християнською Організацією Жінок Аргентини (референтки — пп. Онацька, Палашевська і Каранович) скріпились. Влаштовано кіоск на їх виставці і переведено показ українських strojів і танків. Також навязано звязки з Аргентинським Комітетом Прихильників ОН. В їх Конференції у травні заступали СУА пп. Онацька й Палашевська.

Як видно зі звіту, при праці діє лиш невеликий гурт жінок. Та їх осяги, особливо в виховній ділянці дуже важливі і можуть бути доказом, що й у такому гурті можна себе творчо проявляти та прокладати шлях. Дитячий Клуб Союзу Українок Аргентини ми вже давншй описали. Варто взяти також приклад із їх рефератової діяльності та бібліотеки.

ЗБІРКОВА ЛИСТА ОУЖ

Обеднання Українських Жінок Англії надіслало нам збірку листу пожертв на кошти подорожжя делегатки СФУЖО до Атен. Як видно — всі Гуртки ОУЖ зложили свій даток. Це доказ зрозуміння й уваги для справ нашої репрезентації на міжнар. ґрунті.

Нижче подаємо список пожертв, називаючи Гурток та прізвище його голови:

2 ф. — Гурток ОУЖ у Глостері (п-ні М. Дмитренко), 1½ ф. — Гурток у Бедфорді (п-ні М. Костенків), по 1 ф. зложили — Гуртки у Нотінгемі (п-ні О. Роснецька), у Тотмордені (п-ні А. Білецька), у Бадфорді (п-ні Л. Клименко), у Олдгамі (п-ні С. Стецько), у Манчестері (п-ні К. Залізна), у Бері (п-ні Т. Ярош), у Долтоні (п-ні М. Щур), у Лондоні (п-ні А. Добрянська, скарбничка), у Дербі (п-ні І. Шмондрак), у Блекберні (п-ні К. Пайкош), у Волвергемтоні (п-ні Р. Стриганин), у Рочдейлі (п-ні М. Цебрій), по ½ ф. — Гуртки у Ковентрі (п-ні А. Демчинська) і в Аштоні (п-ні М. Онисків). Разом 16½ ф. Щире Спасибі!

Управа СФУЖО

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Thoughts on Our Women Authors

Selma Lagerlof's centenary has reminded us of the generous number of Noble prizes awarded to women authors all over the world. We seem to be living in an era which is marked by women's eminence in literature. Their works have multiplied into an influential force.

This leads to a subject very dear and vital to us and our Ukrainian society, mainly, the position and importance of the Ukrainian authoress in our national and cultural progress. Consequently we are publishing a few interesting thoughts prompted by Alexandra Zhyvotko's survey delivered at an evening reception for women authors in New York.

The Ukrainian woman, just as women of other nations, had to traverse various stages of emancipation in order to gain a recognized place in society. Yet because of the following factors her progress toward recognition somewhat differed from that of her contemporaries in other countries. In the dawn of our history the matriarchate period left its indelible mark in the rituals, songs, customs, and mentality of the nation and paved the road toward woman's prestige today. Moreover the last war was in itself a trial which manifested the Ukrainian women and mother's triumph to the entire world. Despite its devastating character this war left her firm morally, strengthened her sense of responsibility for her family, and made her well oriented in matters of national importance. We have seen this valiant woman, heedless of great sacrifices, marching in the front ranks of her country's fight for freedom.

All these elements have been faithfully portrayed in the prose and poetry produced by the Uk-

rainian women writers. These women are characterized by their bold interpretation of current problems and their resolute search for methods of solving them. Authors of healthy, constructive criticism, they are quick to demand high standards from themselves. Their creative group numbers both the seasoned writer and the beginner; the writers may differ in style, theme, mentality, or quality of work, but they find mutual agreement when it comes to defining their destiny within the brackets of a nation struggling for freedom.

Just as the greater majority of the Ukrainians our writers are scattered throughout the world, residing in U. S., Canada, Brazil, Argentina, Australia, and Europe. Uprooted from their native soil they share with us our common tragedy of dispersion. Yet these women are singular in one aspect; they are not satisfied with the emptiness of everyday existence but rather find accomplishment in creative writing, in a sacred mission of manifesting truth to the world.

Often because of unfavorable conditions for literary activity their efforts must be classified as "Herculean labor." Who else, after a regular day's work, would find the strength to cope with the necessary materials, write or edit them, and yet worry over means of publishing their work? Their readers are scattered on all continents and it is almost impossible to form personal contacts with them. Nevertheless their books appear on the market printed by the good will of the Ukrainian publishing companies or by the efforts of the authors themselves. Many times you will find the writers selling their own books, seeking in this way an immediate

contact with their public.

It must be added by way of conclusion that the Ukrainian authoress does succeed in her mission for her writings depict the Ukrainian man striding toward light and freedom. Her theme is new and vital describing the Ukrainian immigrant's life in new surroundings. The reader sees in this authoress his spiritual leader — while the ideas implanted in her books become his guided posts.

JUNIOR LEAGUE SECTION

On the occasion of OUR LIFE's 15th anniversary the editors of this magazine have asked Bohdan Romanenchuk, a distinguished Ukrainian journalist and critic, to review our editions past and present. He accepted our invitation and published his criticism in the January issue. Mr. Romanenchuk's conclusions are somewhat surprising. He stresses OUR LIFE's significance in Ukrainian press, acknowledges its indispensability to every Ukrainian woman living the free world, and — most important — suggests the renewal of the Junior League Section, once published during the first five years of the magazine's existence.

Mr. Romanenchuk pays tribute to Mildred Milanowych and Helen Mural, one-time editors of the above mentioned section. The arguments with which they rallied our Ukrainian readers of American birth, and the enthusiasm with which they carried on their work are a token of their love of Ukraine. They are esteemed for the pride they feel in their Ukrainian descent.

We are aware of the fact that the Junior League Section must be renewed and with this in mind ask our Junior Branches to voice their opinion. We shall be glad to hear of their work and their achievements.

Tribute to Late Olha Basarab

In this month of February the Ukrainians all over the world pay tribute to the memory of heroines who died fighting for Ukraine's freedom. This year these commemorations will be dedicated to the 35th anniversary of Olha Basarab's tragic death.

Olha Basarab was a native of Western Ukraine. She was orphaned when very young and subsequently raised by her relatives. Later Olha studied at the Institute for Girls in Peremyshl, a school known for its patriotic spirit. Even at such youthful age she displayed orientation in national matters. She became the school's librarian and a member in the first platoon for girls in the "Sichovi Strilci" at Lwiw. Professionally-wise she studied business administration in Vienna.

Fate was not generous to Olha's family happiness. She was married in 1915 and only six weeks later her husband was killed in the war. This came as a

terrible blow to the young woman and gradually caused her to dedicate herself to the revolutionary cause. At first she cared for the Ukrainian wounded soldiers in hospitals. Then she was elected to Ukrainian Woman's Association's board in Vienna and was a delegate to the Congress of International League for Peace and Freedom. Afterwards she helped the soldiers who were returning to Ukraine after the war. These ties with the Ukrainian soldiers influenced her outlook on political matters. Soon she joined the ranks of a secret Ukrainian Military Organization which had as its object the freedom of Ukraine.

When arrested in February of 1924 at Lwiv she did not hold any important post in the organization; nevertheless she bore herself valiantly and did not disclose any entrusted data or secret information. She died in prison the night of February 12-13 as a result of the terrible tortures administered. Immediately the news

of her death spread throughout Ukraine.

The nobility and firmness of her character incited new fighters for our country's freedom — Olha Basarab became a symbol of sacrifice and uprightness of character.

NEW VICE-PRESIDENT OF WFUWO

Mrs. Maria Kwitkowska, President of the Ukrainian Gold Cross since September 1958, has become the Vice-President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

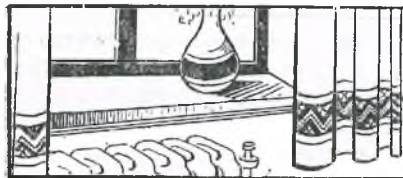
Mrs. Kwitkowska comes from the province of Bukovyna. She studied the Romance languages and received her master's degree in 1938. The war's advance interrupted her teaching career and forced her to leave her native country. After her arrival in the United States in 1949 she became interested in social work and after extensive study at Wayne university received a master's degree in that field. She began her practice as a social worker at the International Institute in Detroit and later became a psychiatric counsellor at the Michigan Center of Epilepsy. Mrs. Kwitkowska is also a member of the Ukrainian Graduates of American Universities and the National Association of Social Workers.

The WFUWO's new vice-president became active in public life while yet in Ukraine. In Detroit she joined the Ukrainian Gold Cross and held various posts in the 34th Branch. Now as President of this organization and Vice-President of WFUWO she will have ample opportunity to display her numerous abilities.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

У НАШІЙ ХАТІ

Добір назв

ХОЛОДИЛЬНІ ЗАСОБИ, ОХОЛОДЖУВАНІ ТА МОРОЖЕНІ ХАРЧІ

Охолодження й заморожування як один із засобів консервації харчів, що швидко псуються, практикували люди здавна. У нас, на Україні, для цієї мети кожна господиня мала **льо́х**, чи **погрі́б** (на Західній Україні „півни́ця“). Це були, сказати б, стаціонарні засоби охолодження, але побутові умови часом вимагали також переносних засобів. З цією метою гізніше стали вживати, переважно по містах, **льоду** чи **криги**, що її (чи його) запасали з зими в спеціальних ямах — **льодовнях**.

Практика новітнього харчування в цивілізованих країнах, зокрема в Америці, всі оті примітивні засоби цілком перекреслила. Сучасний розвиток техніки й промисловости виробили досконалі засоби **охолодження й заморожування** харчів. А як ці засоби в основному вироблено не на Україні, то в нашій мові й нема ще загальноживаних назв для відповідних явищ та приладдя. Тим то й доводиться тепер добирати, впорядковувати такі назви, чи то користуючись тим, що вже є, чи то витворюючи нові назви в згоді з словотвірними (граматичними, морфологічними) законами нашої мови.

Тут треба мати на увазі: а) місця зберігання, б) холодильне приладдя, в) харчі. Дечого із згаданих вище назв (їх надруковано чорним друком) нижче не будемо повторювати.

Щодо першої групи явищ — місць зберігання, то треба сказати, що з отих трьох назв — **льо́х**, **погрі́б**, **півни́ця**, тільки перше ввійшло до нашої літературної мови. Модерне приміщення для зберігання в замороженому вигляді (англ. ice-room) — це **холодильник** (народне слово, є в Грінченковім словнику) або **холодильня**.

З **холодильного приладдя** насамперед треба згадати **холодиль-**

ник — холодильну шафу, що тепер є в кожній нашій господині в Америці (англ. refrigerator). Та частина холодильника, що в ній заморожують харчі і окрема шафа з таким призначенням (англ. freezer) по-українському буде **заморожувач**. Та машинка, що нею роблять **морозиво**, називається **морозивниця**. До речі буде згадати тих, що роблять морозиво, — це **морозивник** (чоловік), **морозивниця** (жінка).

З **морожених** (або **заморожених**) харчів (англ. frozen food), треба відзначити шойно, з іншого приводу, згадане **морозиво** (англ. ice-cream, польське lody). Ця назва закріпилася в українській літературній мові ще з 20-тих років, і тому його тільки й треба вживати з дусі української морфології, за аналогією з „лечиво“, „вариво“, „квасиво“, і тому воно звучить зовсім „природно“, навіть не відчувається, що це новотвір.

Коли мати на увазі стару охолоджувану страву **холодець**, **студенець** чи **дриглі**, то треба вживати тільки „холодець“, двоє останніх, як ліялектизми, відпадають.

Наостанку даємо просто перелік відповідних слів, зіставляючи їх з англійськими. Це: **столовий лід** — ice-cube, **чай з льодом**, **кригою**, — ice-tea, **кава з льодом**, **кригою** — ice-coffee. **Ч. Ч.**

СКАЖИ ЦЕ КВІТАМИ...

До 50-ліття „FTD“ — Florist Telegraph Delivery

Колись велика була морока переслати китицю квітів в іншу місцевість, комусь — з нагоди весілля чи іменин. Поштою чи залізницею звичайно доходили квіти вже зівялі. Це навело в р. 1908 берлінського квітяря Макса Гюбнера застосувати посередництво висилки квітів від своїх товаришів по фа-

ху, на місцях. В році заснування членами було всього 98 квітярів, що вимінювали одержані доручення між собою. В р. 1921 належало вже 1.374 німецьких і 133 заграничних фірм. Нині у самій Німеччині є 5.000 городничих фірм, членів „Флевроп“, а на цілм світі понад 23.000. Дня 25. грудня 1927 засновано в Цюріху всесвітню організацію для взаємних розрахунків за доставлені квіти. Кожен член має своє conto у централі „FTD“ „Флевроп“ і кожне доручення обтяжує одне, а узнає друге conto. В р. 1935 рішено, що в інтернаціональнім платничім обороті приймається як основну валюту швейцарський франк і названо її „флеврін“.

Тепер більше як у 72 краях по цілому світі є члени цієї міжнародної організації. Чи поздоровлення з квітами йде до Парижа з Нью Йорку, з Лондону до Капштау чи Токію, всюди можна його вислати. Лиш 10% вартости квітів виносять кошти посередництва, плюс поштові та телеграфічні сплати. Тут у ЗД коло кожної кращої квітярні є вивішена інтернаціональна емблема „FTD“ — Florist Telegraph Delivery з біжучим хлопцем, кожна така квітярня приймає замовлення і на її доручення пришлють бажані квіти, в усіх місцевостях, вільного світу.

В усіх народів переведена ідея, що подала 50 літ тому. Квіти, як символ радости, вдячності, звязків, привязання, журби і надії можна післати всюди, за вийнятком тих країн, що живуть під кнутом комуністичної влади.

Роман Коцик

Фуксія — потребує вогкости, влітку треба її рано й увечорі підливати. Не зносить прямого сонячного проміння. Найкраще росте в тіні, наприклад, на вікнах до заходу. Зимому мало підливати і тримати в холодному місці. Відцвілі квіти негайно усувати.

Буфетова гостина

Більшість товариських зустрічей приймають тепер форму буфетової гостини. Це найбільш вигідне прийняття, як для господині, так і для гостей. Для господині тому, що вона приготує їжу заздалегідь і може присвятитись гостям. Привітавши всіх, вона тільки непомітно слідкує за тим, щоб усі гості приємно проводили час. Для гостей це теж дуже корисне. Вибираючи їжу в буфеті кожен може поспробувати того, що йому відповідає. Також не є зязаний одним сусідом чи сусідкою на весь вечір, а може довільно змінити своїх співрозмовців.

Такі гостини вже запровадили в себе наші молоді подружжя. Ось пані Софія Скрипник із Ріджайни списує недавню гостину, яку влаштувала у своєму домі.

— Спочатку подаю малі каналки до напиків. Укладаю їх на малих підносах і їх розносимо разом із чарками. Каналки пікантні й дуже маленькі, так щоб їх лиш раз можна вкусити. Випивши й закусивши, публіка спрямовується до гарно удекорованого стола (квіти, свічки), де є розложені страви. Приладжую телячу або курячу руляду (приписи були кілька разів подавані в Н. Ж.), рибу по-жидівськи або по-грецьки, маленькі голубці з помідоровою підливою. До цього треба приготувати кілька салатів, як вінігрет, салату з огірків.

— Звичайно буфетова гостина в зимовому сезоні повинна включати також одну гарячу страву. Такою є наші голубці. Приладжую їх дуже маленькими, щоб легко було їх набрати і їсти, баянкуючи тарілку в руках. Це ж бо й є прикметою буфетової гостини, що при ній гості не засідають до стола, а найвище сідають на крісло й їдять тримаючи зручно тарілку у лівій руці.

— При солодкому оминаю тяжких тортів. Подаю щось легке — французьке тісто, або птисі з кремом, бішкотову руляду з кавовою масою чи щось подібного. Торти подаю тільки тоді, коли запрошую гостей по вечері. До кави вони — коли гості зїли вечерю трохи скорше — якраз відповідні. Тоді їх належно оцінюють. А при

багатій буфетовій гостині гості зовсім тортів не завважають.

Подаю стравоспис на дві буфетові гостини, що їх зовсім нетрудно приладити. Деякі приписи знайдете рівночасно на іншій сторінці.

1. Руляда з курки

Салата з огірком

Риба по-жидівськи

Вінігрет

Французький хліб із часником (гарячий)

Голубці

Солодке

2. Риба по-грецьки

Теляча потравка (малі кусники мяса)

Гарячий риж із зеленим горошком

Зелена мішана салата з франц. майонезом

Якась гаряча городина (брукселька, каляфіор, броколі)

Часниковий хліб (гарячий)

Солодке.

ПРИМХИ МОДИ

Коли хтось думає, що всячі години Набухаднозора, що він їх казав збудувати для своєї королеви Медіал, є одним із семи чудес світу, то нехай зажде до весни і побачить жіночі капелюхи на 1959 рік! Це не будуть городи, а ходячі „джунглі“! Вгинатимуться під мір'ядами квітів, овочів і фантазійних композицій.

Одначе будуть модні й малі капелюшки зі скромними прикрасами, переважно теж із мотивами квітів.

Капелюхи до подорожі робитимуть із відповідного матеріалу, як ірхи (штучної і справжньої), вельветового шнурка, тоненької шкірки, та плетені з різних ниток.

З весною модні будуть костюми з коротенькими жакетиками. Плащі матимуть широкі, плоскі коміри. В матеріалах панує твід у пастилевих відтінках. Спіднички короткі, але дещо продовжились нижче колін. Всі вони вузькі з великим розрізом.

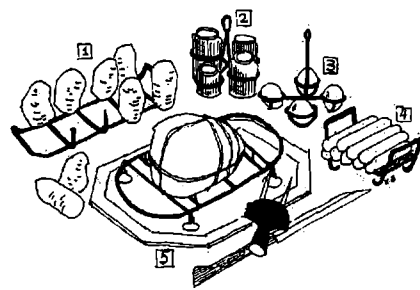
Віра Ке

ДРОТЯНКА

З металевого дроту виробляють тепер дуже зручне кухонне приладдя. Це невеликі підставки, що допомагають зварити або підогріти страву.

1. **Дротянка для печення картоплі.** Подовгувата підставка має 8 зубців, на які можна настромлювати картоплі чи ковбаски. Перед тим треба зубці помастити маслом. Ціна около 50 ц.

2, 3. **Дротянка з кільцями,** з рукою по середині. Коли кільця більші, то в них уміщуються слоїчки з харчем для немовляти. Їх тоді дуже легко загірті в окропі. Коли кільця менші, то в них накладаємо

Дротяні підставки дуже помічні у куховаренні.

яєць, які ставимо в киплячу воду на 2 хвилини. Ціна по 60 ц.

4. **Дротянка для варення в парі.** Це невелика дротяна підставка, на яку можна накладати городину чи ковбаски. Вставити до ринки з невеликою кількістю води і накрити покришкою. Харч дійде у самій парі. Ціна 60 ц.

5. **Дротяні рушпи** на ніжках, що спочивають на ніклевій підставці. На них можна уложити печений дріб або печеню й засунути в піч. Підставку легко вичистити. Ціна 1.50 дол.

ПОСУДА З ПЛЯСТИКУ

Чи вживаємо її часто? Тарілки й горнятка приміюємо тільки там, де треба їх транспортувати, як, напр., під час прогульки. Також у дитячому харчуванні вони корисні. Але широко прийнялись мисочки з плястику. Їх продають у різних величинах, а нераз навіть у комплектах, більші, менші й ще менші. В них можна подавати салату, підливу, городину.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

Українська ВИШИВКА

Evening dresses, adorned with Ukrainian designs. Mrs. Anastasia Sagata used red roses on her dress of white nylon.

ВИШИВАНІ СУКНІ НА ВЕЧІР

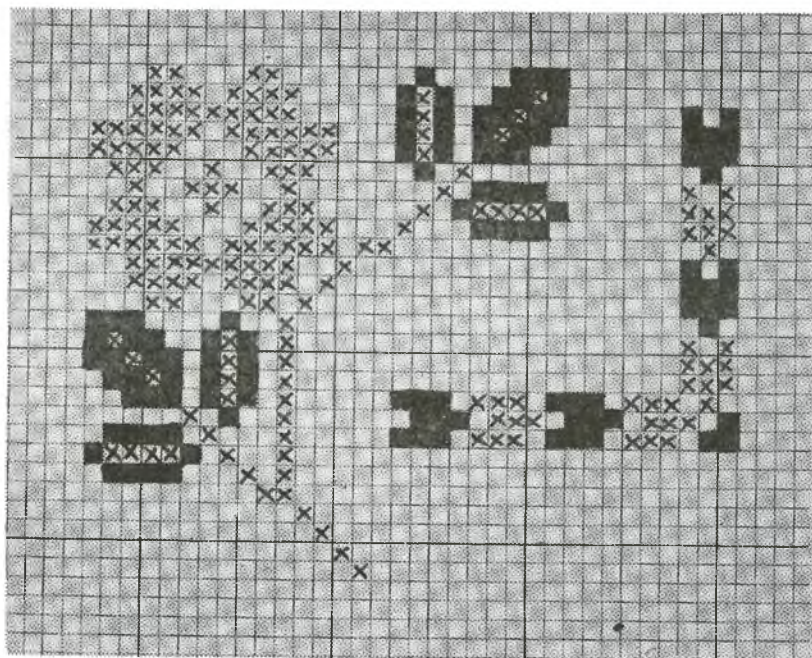
Вишивані Вечерниці 43 Відділу у Філадельфії показали, що й при вечірніх сукнях вишивка гарно виглядає. З-поміж кількох моделей того вечора вибираємо два, що їх найлегше виконати.

Квіти, квіти...

П-ні Анастасія Сагата мала білу сукню з прозорого нейлону. Гладкий станик, спідничка дзвонового крою. По цьому покидані квіти у певних відступах. Це можуть бути стилізовані троянди, бойківські квітки, сокальські рожі. Вгорі станичок обведений вузьким, квітчастим вірцем.

Miss Dzwinka Krawciw embroidered a narrow design on the bodice of her white batiste dress.

Бойківська квітка

Смужки й гудзики

П-на Дзвінка Кравців пошила собі білу суконку з воздушно легкої тканини. Станик рясно зібраний, тісно прилягає. Спідничка рясно морщена, на тугому спіднику.

Вишивка біжить кількома смужками вздовж переду. По спідничці посіяні вишивані гудзики в широким відступах. Подібно, як і при вишиваних смужках — вишивка дуже ніжна. Гудзики злегка обтяжують спідничку.

Бойківська квітка

Популярна бойківська квітка, якою можна прикрасити вечірню сукню поданого вгорі крою.

БУФЕТОВЕ ПРИЙНЯТТЯ

Часниковий хліб

Потрібно:

- 1 довгий італійський хліб
- 1 ложка масла
- 2—3 зубці часнику

Хлібину порізати на тринки так, щоб вони на споді тримались разом. Поміж скибками помастити хліб маслом і посипати часниковим порошком або розтертим свіжим часником. Потім завинуту хліб у станіол (aluminium foil) перед поданням вставити на 10 хв. до печі на 350 ст. Дуже смачний додаток до м'ясива або салаток.

Риба по-грецьки

Потрібно:

- 2 ф риби
- 1 ф моркви
- 4 ложки олії (оливи)
- 3 цибулі
- 1 горнятко помідорових повил

На маринату:

- 1 горнятко оцту
- ½ горнятка води
- лавровий листок
- трохи англ. перцю

Рибу порізати на невеликі філети, посолити і обтачати в муці. Посмажити на олії. Осібно пошаткувати тоненько моркву, посолити, долити ¼ горнятка води і 4 ложки олії і потушкувати (вдушити). Приладити оцтову маринату і зварити в ній три цибулі, покращити в кружальця. Маринату відцідити. Коли всі складники прохолонуть, вимішати моркву з цибулею й додати помідорових повил. Укладати рибу в салатниці верствою, потім залити городиною і знов на те наложити риби, аж усі складники вийдуть.

Ця риба мусить полежати день у холодильнику.

Салата з шинкою

Потрібно:

- 1 пушка меленої шинки (luncheon meat)
- 3 картоплини, зварені з лущиною
- 3 твердо зварені яйця

- 1 пушка зел. горошку, відціджена
- ½ горнятка редьківці
- ½ горнятка квашених огірків
- ½ горнятка зеленої цибульки
- 5 ложок доброго майонезу
- 1 ложка муштарди

Картоплю, яйця, огірки порізати в кістку. Редьківцю дрібно пошаткувати, а цибульку порізати. Все з шинкою добре вимішати. Получити це добрим майонезом, вимішати із муштардою, сіллю й дрібною перцю.

Салата з огірків

Потрібно:

- 1 горбинка lime jello
- ¾ горнятка окропу
- 2 ложки оцту
- ½ горнятка майонезу
- 1 горнятко тертого сирого огірка
- 2 ложки тертої цибулі

Розпустити желатину в окропі, додати оцет і відставити, нехай прохолоне. Коли стужіє так, як сирий білок, тоді вбити до желатини майонез і вимішати з тертими огірком і цибулею. Виложити до салатниці й поставити, нехай стужіє зовсім. Треба заохолоджувати в широкій салатниці так, щоб можна було перекинути горі дном.

Годиться до телятини або дробу.

Подала Софія Скрипник

Лондонські тісточки

Потрібно:

- 1½ горнятка борошна (муки)
- 5 ложок масла
- 3 жовтка
- 2 ложки цукру
- цукру-мучки до посипання

До начинки:

- 1 горнятко цукру
- 7 унцій мелених орхів
- 3 білка
- 2 таблички тертої чеколяди

Муку висипати на стільницю й виложити на неї масло. Порізати його ножем на дрібні грудки. В муці зробити заглиблення і в нього вложити жовтка. Замішати ножем із мукою, потім додати цукор і замісити скоро гладке тісто. Стільницю і валок посипати мукою, розтачати тісто не дуже грубо і виложити на бляху. Вбити шум із білків, додати цукру, орхів і чеколяди (чеколяда не є коначна), вимішати на гладку масу і пскрити нею рівномірне тісто.

Пекти при середній температурі. Ще тепле тісто посипати цукром із ванілією. Коли вистигне, порізати на кусні.

Пампушки на скорий спосіб

Потрібно:

- 1 ф борошна (муки)
- 1 склянка молока
- 2—3 яйця
- 6 ложок топленого масла
- 2—3 ложки цукру
- пачка ванілевого цукру або шкірка і сок з однієї цитрини
- ½ горнятка родзинків
- трохи соли
- 1 порошок до печення
- 1½ ф смальцю
- цукру-мучки до посипування

Смалець вложити до ринки. Масло стопити й відставити, нехай прохолоне. Із відміреного борошна (муки) відібрати кілька ложок і вимішати з пересіяним порошком. У мисці втирати цілі яйця з цукром, потім додавати на перемену борошно (муку) й молоко і втирати. Коли цей розчин вберє в себе борошно й молоко, додати ванілію, сіль і масло та втирати далі. Врешті висипати решту борошна з порошком і все добре вимішати. Накінець додати родзинків. Тісто повинно бути вільне й тяжко спадати з ложки. Коли смалець закипить, набирати ложкою тісто й кидати на смалець. За кожним разом замочити ложку в розтопленому товщі.

Коли кидаємо пампушки, смалець повинен бути дуже гарячий. Однак смажити треба на легкому вогні, бо йнакше пампушки зверху пригорять, а в середині будуть сирі. Наложивши верству пампушків на смалець, накрити ринку покришкою. Коли ж відвернемо пампушки на другий бік, тоді ринка лишається відкрита. Усмажені пампушки кладемо на бібулу, щоб стекли. Потім посипуємо ще гарячі цукром із ванілією.

Подала Лукія Бобеляк

Куховарські зшитки

ОВОЧІ й ГОРОДИНА

Упорядкувала Н. Костецька

Ціна зшитка 60 ц.

Замовлення приймає:

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

НАШИМ ДІТЯМ

Два впертих

Був собі Зайчик Капловухий. І був собі Осел Вухатий. Зайчик жив у лісі густолистому з Зайчихою-Мамою та сестричкою, а Осел — у пана-господаря в стайні, І хоч то були зовсім різні куточки світу Божого, вдачу обидві ці тварини мали однаковою. І Зайчик, і Осел були вперті.

От візьмемо Зайчика. Коли його родина лягає на світанку спати, сестричка просить:

— Посунься, Капловухенький, тришечки, бо мені тісно.

— Не посунуся.

— Посунься, бо мені вітер дме.

— Ні!

Хатка у заячої родини тісна: маленька ямка, трохи в ній постелено сухого листячка, і ніякого даху.

Тоді сестричка плаче. А Зайчиха-Мама пробує умовляти:

— Та посунься, Капловухенький, вона ж маленька...

— Ні!

— Але ж і впертий ти, як Осел Вухатий! — спересердя скаже Мама, та й відсунеться сама аж у сніг, щоб більше місця донечці було.

А тоді починає вітер дмухати на Капловухого. Проте, він терпить:

— А все таки, по-моєму ви-йшло! — думає.

Або Зайчиха-Мама просить:

Володимир Катлун

ТАМ НА ГОРІ...

Там на горі сніг біленький, а я хлопчик хоч маленький, разом із Ромком, Славком, Климом мчу на саночках в долину.

А саночки мчать стрілою — не раз коміть головою!

З саночок в одну хвилину шуть у сніг, лиш видно спину...

А як лиш замерзне річка, я в козушку, в рукавичках, в чобітках, ще й з підківками — ковзаюсь цілими днями.

— Збігай, Капловухенький, на вгород на узліссі — пошукай на вечерю моркви — там ще є подекуди покинуті корінці.

— Не піду! — огризается Капловухий, — хоч і сам не вечеритиму, нехай по-моєму буде!

— Ох, ти ж Осел упертий! — скаже Зайчиха-Мама, і потупає шукати моркви сама.

Аж надокучило Капловухому слухати, що його все Ослом дразнять.

— І що воно за Осел, хотів би я знати? — подумав собі.

А як подумав, то й вирішив сходити до Осла в гості та придивитися до нього ближче. Пішов, заховався в стайні та й придивляється.

А пан-господар саме запряг Вухатого в воза, сам сів на віз, узяв віжки в руки, та:

— Гей, Оселику, гей!

А Вухатий — ні в місця.

— Гей, Оселику, гей!

Ані руш...

І пан-господар чого вже тільки не робив: і сіном виманював Оселика, щоб тяг воза з двору, і ставив поперед нього та з усієї сили

за уздечку тяг, і бив Вухатого дошкульно батоном — ніщо не помагає. Утомився пан-господар, знову сів на воза та й задумався. І прийшло йому в голову таке: раз Вухатий упирається назад, коли його тягти вперед, то спробую я тягти його назад — чи не рушить він тоді вперед. Так і зробив. Ухопив Вухатого за його довгого хвоста, натужився й потяг з усієї сили.

Тоді Осел рушив уперед і потупав, і потупав, і повіз воза, куди панові-господареві треба було.

А Зайчик аж за животика хапается та регоче. Насміявся-насміявся та раптом і задумався:

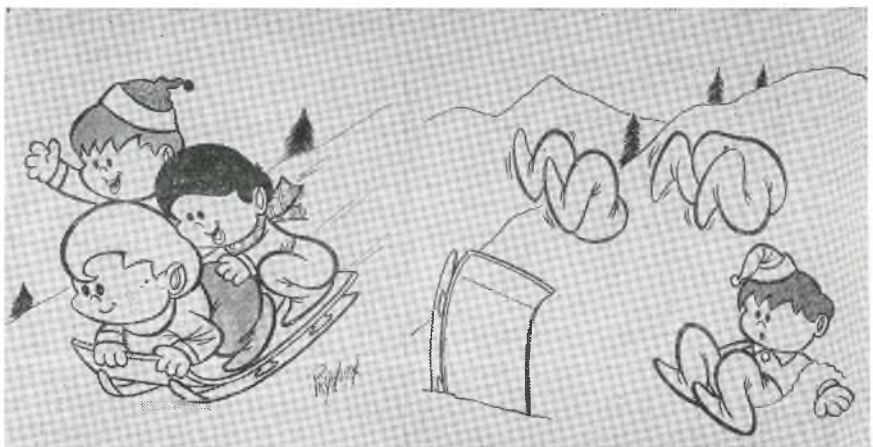
— А доброго хвоста дав Бог Оселикові! От би мені такого! Бо йому ж він тільки шкодить! От бачите, як його обдурив пан-господар!..

І як вернувся Осел з роботи, Капловухий підійшов до нього та й каже:

— Я — Капловухенький. Будьмо знайомі. Я бачив, як пан-господар знущався з тебе. А все через той хвіст...

Осел уважно слухав, помахуючи довгим хвостом із китичкою на кінці.

— Так, усе через твій довгий

Як за рік піду до школи —
гратися мені ніколи!
В школі мушу ж пильно вчитись,
Батьківщині як служити.

Там на горі сніг біленький,
а я хлопчик ще маленький,
снігу й криги не боюся,
козаком же я зовуся.

хвіст. І навіщо він тобі здався? Щоб пан-господар і далі мучив тебе?.. Знаєш що: давай поміняємося хвостиками: бери мою пухнасту пампушечку — за неї тебе вже ніхто тягати не буде, а мені дай свого хвоста — я на увесь ліс густолистий пишатимусь ним, усі стежки засніжені зам'ятиму... І додачі з тебе не візьму, ні..

Осел довго-довго думав, а тоді й каже:

— А що я з твоєю пампушечкою робитиму, як мене мухи обсядуть? Чим я тоді відганятиму їх?

Зайчик засміявся:

— Які ж тепер мухи? Зимою мух не буває, а до весни ще далеко-далеко.

— І оправді, — подумав Осел. Радо відчепив свого довгого хвоста, прив'язав його Зайчикові, а той приліпив йому свою сріблясту, пухнасту пампушечку. І вони попрощалися.

І як там уже Осел далі жив із своїм паном-господарем, не знаємо, а от Зайчик Капловухий відтоді став у лісі пишатися своїм довгим осялчим хвостом — іде й не гляне ні на кого...

А всі звірята і пташки в лісі дуже дивувалися і в один голос казали:

— Ах, ах, ах, який у Зайчика Капловухого чудовий хвостик!

І Зайчик тішився.

Та недовго. Бо як тільки погнався за ним одного разу Старий Вовк, він, як звичайно, кинувся навтіки: Вовк женеться, а він тікає, Вовк іще женеться, а він тікає; він тікає, а Вовк — за ним: ось-ось дожене, бо Зайчикові довгий хвіст заважає... А тут колючий куш на дорозі: зачепився Капловухенький хвостом і впав...

— Оце ж і моя смерть! — майнуло йому в голові. Але він був спиритний Зайчик. Мершій осялчого хвоста відв'язав, покинув, а сам — драла!

Добіг Старий Вовк до куща, побачив хвоста, понюхав:

— Хе! Та за ким же я гнався?! Це, виходить, був Осел, а зовсім не Заець... О-хо-хо! Старосте моя, старосте!..

І, зажурений, подався шукати іншої поживи в лісі густолистому.

Капловухий згодом свого осялчого хвоста знайшов, приніс додому й почепив на дереві коло своєї заячої хатки:

— Хай вивітрюється. А як настане весна та будуть мухи, напевне Осел Вухатий наблизиться розмінюватися. Тільки я до нього перший не піду, ні!

Так само думав у себе в стайні Осел Вухатий, що з його пампу-

шечки, дарма, що вона була і срібляста, і пухнаста, дуже кепкував увесь курячий рід у подвір'ї:

— Щоб я пішов до нього розмінюватися? І не подумаю! Ні, нехай він перший наблизиться!

Дідусько

Як звірятка рятуються від голоду?

Зима заволікла все кругом своїм сніговим покривом. Юрчик і Богданчик дивляться у вікно.

— Мамусю, мамусю! — кричать, — подивись, що то за пташки посідали на ялинці?

Мама підійшла до вікна, подивилася й каже:

— То, діти, синички, які живуть тут, у нас.

— А чому вони не відлітають у вирій? — питає Юрчик.

— А чому їх так багато? — питає Богданчик.

— То діти, вам краще скаже дідусь. Ідьте до нього.

Діти побігли й засипали дідуся рядом питань. Як зимують синички, білочки, зайчики, що їдять зимою пташки, лисички, куди відлітають лилики?

— Чекайте, діти, не все зразу. От почнемо від птахів. Всі птахи, які живляться комахами, як ластівки, мухоловки, інги й інші, мусять від нас відлітати, бо зимою комах немає і вони загинули б від голоду. Лишаються лиш ті пташки, що можуть собі знайти поживу зимою. Вони їдять зернятка та те, що зимою можуть знайти. От, наприклад, більшість синичок лишаються зимувати. Вони держаться в садах, парках, у старих будовах, ближче людських осель. Там вони весь день порпаються і знаходять хробачків і жучків, що сховались під корою дерева і там зимують. Шукають також зерна, що часом розсипане. Будуть їсти крихти від хліба, шкірку від солонини, куснички мяса при костях, вичистять кожну пушку, де були мясні консерви. Словом, їдять усе, що їм попадеться на очі. Горобці — то вже так привикли до людини, що їх повно в цілому світі. Вони все знайдуть поживу, чи коло хати, чи на смітнику.

На полях лишаються куропатви. Правда, вони до людей не набли-

жуються, бо знають, що люди їх вбивають. Але природа наділила їх одною прикметою: взимі наростають їм довгі пазурі. Тими пазурями вони зручно відгрібають сніг і знаходять під ним зерно. Їх поживою є також дикий виноград.

— А куди відлітають інші птахи? — питає Юрчик.

— Кожен рід птахів має другу, тимчасову батьківщину. Летять туди, де знайдуть собі доволі поживи. От наші бузьки летять до Туреччини. Там їх повно. Вони як у нас, живляться там жабками, слимаками, маленькими гадинами й ящірками. А лиш почують, що в нас весна, кидають чужину і летять до своєї Рідної Землі. Збираються громадами і перелітають моря і ріки. Вертаються до тих місць і до того господаря, де були перед тим. Ніколи не помиляться. Якщо якийсь бузько не повернувся, то знак, що згинув у дорозі, або десь пропав.

— Пташки відлітають, а що роблять звірятка зимою? — питає Богданчик.

— Звірятка то інша справа. Одні, як наприклад, ведмідь, ховаються в якийсьнебудь куток-гавру й там деревеніють. Вони неначе засинають і сплять до часу, коли прийде знову тепло і ситі дні. З осені вони добре наїдаються, грубнуть, роблять запас довшу під шкірою і та сить іде їм на зиму поживу. Всі звірята, що засинають, лежать нерухомо, серце в них ледве бється, кров кружляє поволі й вони не потребують їсти поживи, маючи запас товщу у тілі. Інші звірята знов роблять великі нори, устелюють їх м'якою соломою, вхід до нори затулюють глиною й там, досить глибоко під землею, сплять до весни. Деякі звірята час від часу зимою прокидаються й живляться запасом поживи, що їй придбали (Докінчення на ст. 29)

Свято Жінки-Героїні стало вже загально-національним святом. До його влаштування дав ініціативу Союз Українок Америки та в кожній місцевості запросив до співучасті й інші жіночі організації. Цей гарний почин слід продовжувати, щоб велика жертва наших героїнь не призабулась. Як добром програми, так і участю нашої громади це свято стоїть на висоті та свідчить про силу і готовість зорганізованого жіноцтва в ЗДА.

З нагоди кожної Конвенції виходила **пам'яткова книжка**, де були подані статті, світліни Відділів СУА з коротким оглядом Відділової праці та оголошення підприємств, бізнесів, побажання товариств і поодиноких людей. Ці книжки були фінансовою базою Конвенцій і Відділи СУА радо помагали в тому збиранням оголошень. Цього року з нагоди Конгресу СФУЖО готується конгресова книжка „Українка у вільному світі“, яка об'їме — крім програми Конгресу — також перегляд праці жіночих організацій. Тому Союз Українок Америки, як один із членів-основників СФУЖО, відступив від видання власної книжки, а підтримує „Українку у вільному світі“. Та щоб вона могла вийти, треба щоб Відділи СУА постаралися оголошення у своїй місцевості. В тій цілі розіслано відповідні формуляри, з якими наші членки можуть розпочати роботу.

Майже в усіх Відділах уже переведено річні збори. Окрім біжучої праці — найважливішим завданням тепер є **підготовка до XII Конвенції СУА**. У цьому числі починаємо друкувати проекти Окр. Зіздів. Та не всі Відділи є охоплені округами. Прохаємо їх подати і свої побажання до Конвенції СУА. Незабаром будемо розсилати анкети, щоб зібрати матеріал до загального звіту.

Олена Лотоцька, голова.

У цьому році завершено п'ять літ, як створено **патронати для навчальних станиць** у Німеччині й Австрії. На обгортці подаємо звіт доповідня з їх праці у шк. році 1957-58. Маємо під опікою десять садків і десять шкіл українознавства. У них навчається кілька сотень української дітвори, над якими працює більше двох десятків учителів-українців. Ініціативу до того дав наш фонд „Мати й Дитина“, і впродовж п'ять літ дбав про фінансову підставу. З гордістю й задоволенням можемо глядіти на це діло нашої суспільної опіки.

Також новий наш почин — **Допомога Бабусі** — дав гарний вислід. В останньому часі приєднався 28 Відділ СУА до цієї акції й тепер уже дев'ять стареньких жінок в Європі щомісячно одержую від нашої суспільної опіки 5 дол. місячно. Це небагато, але доказ нашої пам'яті й уваги для них. До тепер не могли ще обділити ніоднієї бабусі в Австрії, а є там дві, що чекають нашої допомоги.

Допомогу Лемківщині одягом провадимо вже другий рік. Відділи відгукнулись живо на цей клич. Більшість із них висилає що осени певну кількість пачок на адреси переселених лемків. Найбільш побажаний дитячий одяг, але також жіночий і чоловічий. Адреси роздобули ми в їхніх односельчан у ЗДА. Наспіли вже листи з гарячою подякою.

Оці три ділянки наша суспільна опіка обслуговує по своїй зможі. А як із місцевими потребами? Знаємо, що наші референтки сусп. опіки й доглядачки хворих відвідують хворих членок вдома й по шпиталях. Але є й інші потреби в кожній місцевості. Всюди може бути старенька самотня бабуся, що потребує якоїсь поради.

Олена Гординська
референтка сусп. опіки

Центрاليا одержала

від 21. грудня 1958 до 21. січня 1959
РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від.	26 Гемтремк	20.00	—
	27 Питсбург	—	5.00
	47 Рочестер	20.00	5.00
	56 Шикаго	10.00	5.00
	58 Дітройт	20.00	—
	63 Дітройт	20.00	5.00
	68 Сиракуз	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ Й ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від.	6 Рочестер	65.00	9.75
	26 Гемтремк	75.00	15.00
	27 Питсбург	25.00	5.00
	46 Філадельфія	50.00	7.50
	47 Рочестер	75.00	11.25
	56 Шикаго	10.00	—
	58 Дітройт	25.00	3.75
	63 Дітройт	62.00	7.50
	68 Сиракуз	25.00	3.75
	71 Джерзі Сіті	21.75	3.75

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від.	26 Гемтремк	15.00	—
”	27 Питсбург	10.00	5.00
	47 Рочестер	10.00	5.00
	63 Дітройт	40.00	20.00
	68 Сиракуз	10.00	5.00

НА ДІМ СУА — ЦЕГОЛКИ:

Від.	4 Акрон	22.00
	6 Рочестер	25.00
	7 Акрон	25.00
	33 Клівленд	37.00
	36 Шикаго	50.00
	63 Дітройт	30.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від.	46 Філадельфія	10.00
”	47 Рочестер	25.00
	Анна Ганиш, Гемтремк, збірка на уродинах Катерини Хомяк	32.00
	Павлина Будзол, Гемтремк, збірка на урод. Агафії Галишин	25.00
	О. Бенцаль-Карп'як, Мінеаполіс	5.00
	Стефанія Дуб, Дітройт	5.00
	Лідія Пирожинська, Бруклін	2.00
	Антонія Купчак, Лембертвил	2.00
	Д-р М. П. Децьо, Левістон	2.00
	Дарія Столярчук, Ньюарк	2.00
	Юлія Маньоска, Силвер Спринг	2.00
	Ольга Болнар, Елізабет	2.00
	Стефанія Зварун, Клівленд	1.00
	Марія Вислоцька, Ньюарк	1.00
	Марія Сидорко, Бруклін	1.00
	Ніна Горленко, Філадельфія	1.00
	Стефанія Мороз, Філадельфія	1.00
	Марія Вусович, Шикаго	1.00
	Марія М. Терлецька, Шикаго	1.00

Марія Стецик, Нью Йорк	1.00
Ірена Шерба, Вилмінгтон	1.00
Ольга Бараннік, Велевил	1.00
Софія Гарасевич, Ньюарк	1.00
Кароліна Микитин, Вунсакет	1.00
Марія Колісник,	1.00
Текля Чагарин, Вунсакет	1.00
Ольга Бендюк, Балтимор	1.00
Люба Шот, Рочестер	1.00
Ф. Дяковська, Гримсби, Канада	1.00
Філя Бородієвич, Гадсон	1.00
Анна Чорній, Балтимор	1.00
Анна Михайлова, Метачин	1.00
Катер. Апонюк, Едмонтон (Кан.)	1.00
Катря Ярош, Синсинаті	1.00
Марія Малевич, Питсбург	1.00
Ольга Фостаковська, Говпдейл	1.00
Лідія Одежинська, Філадельфія	1.00
Марія Несторенко, С. Бостон	1.00
Наталя Давидович, Шикаго	1.00
Ольга Макар, Детройт	1.00
Доня Боберська, Рочестер	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 13 Честер (ф. б.)	10.00
20 Філадельфія	84.00
43 Філадельфія (ф. б.)	10.00
47 Рочестер	36.00
63 Дітройт (сирот.)	10.00
64 Нью Йорк	80.00
„ 69 Лорейн	60.00
Д-р Софія Парфанович, Дітройт	5.00
Лідія Ірена Банах, Милькові	5.00
Цецилія Дибайло, Н. Пленфілд	2.00

„ФОНД 500“

Антоніна Кулчак, Лембертвил	2.00
3 подякою, А. Кульчицька, фін. секр. А. Сивуляк, касієрка	

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.

З нагоди 15-літнього ювілею журналу „НАШЕ ЖИТТЯ“, дотепер зложили:

Від. 10 Філадельфія	15.00
11 Трентон	20.00
20 Філадельфія	10.00
42 Філадельфія	15.00
„ 43 Філадельфія	20.00
Окружна Рада СУА, Філадельфія	10.00
Іванна Савицька, Філадельфія	15.00
Пелагія Малиновська, Філад.	5.00
Марія К. Головінська, Філад.	5.00
Зиновія Терлецька, Філад.	5.00
Олена Маруненко, Бетлегем	5.00
Марія Пашук, Філадельфія	3.00
Анна Сивуляк, Філадельфія	3.00
Станіслава Гребеняк, Албани	2.00
Євгенія Задорожна, Філадельфія	2.00

Щире Спасибі!

РЕДАКЦИЙНА КОЛЕГІЯ

ПРОЄКТИ НА КОНВЕНЦІЮ

Вже недалекий час ділить нас від XII. Конвенції СУА. Як кожного разу, так і тепер Відділи повинні видвигати свої проєкти. Окружна Рада в Рочестері висунула ці проєкти вже на Зізді в Сиракузах. Закликаємо й інші Окр. Ради та Відділи СУА присилати свої побажання, щоб їх можна було подати в журналі.

1. На Конгресі СФУЖО треба порушити справу охоплення організаційними рямцями всього українського жіноцтва. СФУЖО повинно переводити акцію приєднання членок до жіночих організацій при допомозі преси й радія, закликів, листочок та іншими можливими засобами.

2. Наше Життя повинно більше місця присвячувати організаційним справам. Також треба всі важніші досягнення Відділів видвигати у загальногромадських часописах, як це роблять другі організації. Всіми засобами треба змагати до популяризації СУА, бо Наше Життя інформує тільки якусь частину українського жіноцтва, а ще менший відсоток українського загалу про жіночі осяги й проблеми.

3. Скріпити організаційний фонд СУА, щоб організаційна референтка могла частішими відвідинами Відділів виконувати свої завдання, а також відвідувати місцевості, де ще Відділів немає, а є можливості створення таких.

4. Проєкт нового статуту СУА Відділи повинні дістати ще перед Конвенцією так, щоб могли його переглянути й обговорити. Коли б це не було б можливе, тоді Централь повинна створити 5-членну комісію, яка передискутувала б новий статут та пропозиції б Конвенції для одобрення.

5. Кандидаток на членів Гол. Управи повинна намічувати Окружна Рада даної округи та узгодити з Гол. Управою.

6. Відділи повинні висилати до культурно-освітнього реферату Централі всі імпровізовані матеріали (інсценізації, вірші, хоріві партитури), які вдалось в окрузі поставити чи використати.

7. При відзначуванні молодого таланту треба брати під увагу не тільки осяги молодого сили, але також і її матеріальні обставини й признавати стипендії для найбільш бідних.

8. Розпитати при допомозі анкети, скільки є самітніх старших жінок, що хотіли б замешкати у спільному захисті для старших. Створити при Централі фонд для заснування такого захисту, з рамени Союзу Українок Америки.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зустріч Окр. Ради з українською діячкою з Канади

Дня 29. грудня Управа Окр. Ради привітала містоголову Організації Українок Канади з Торонта п-ню Ольгу Заяцеву. В Канаді її прізвище широко відоме, бо вона не тільки співосновниця ОУК, але й проявила себе в національно-визвольній діяльності. Перебуваючи в родині в Брукліні, погодилась — на запрошення голови Окр. Ради п-ні Лесі Різник — залізати членок СУА із працею жіноцтва в Канаді.

Членки Окр. Ради зійшлися численно в залі Демократичного Клубу й вислухали її цікавої доповіді. Потім ставили їй численні питання, як наприклад про взаємини з канадійськими жіночими організаціями, про кооперацію українських організацій, про методи праці, про журнал Жіночий Світ, дальше про успіхи й невдачі, які має кожна організація. При смачному печиві й чаю мило зійшов час.

Шкода, що таких вечорів не можна влаштувати частіше. Вони причинились би до тісніших зв'язків між жіночими організаціями, а тим самим стали б підставою до контакту з не-українськими жіночими організаціями, яких нам так дуже потрібно. М. Д.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Продаж цеголок

У 4 Відділі розпродаж цеголок дала добрий вислід. По 1 дол. закупили пп. А. Кізима, Е. Корнат, К. Барщевська, Ю. Федорович, Кусов, Гладун, Гірник, Шпиляк, Шкодзінська, Плашовецька, Колтун, Стефанович, Пішак, Бенцаль, Ликтей, Базар, Стасюк, Ленчук, Марків, Сиротюк, Серафим, Гивель. Разом 22 дол.

Щире Спасибі!

ВИРІВНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ 1959

ДІТРОИТ, МИШ.

Уродини заслуженої членки

Дня 3. січня припадають уродини п-ні Агафії Галишин, заслуженої членки 5 Відділу СУА, яка є фінансовою секретаркою Відділу вже 15 літ. Членки рішили відзначити цей радісний день і підготували несподіванку. Приготуванням зайнялись пп. К. Сосновська і П. Будзол. На їх запрошення членки 5 Відділу, родина і приятелі зійшлися до новопродбаного будинку нашої парохії, бо п-ні Галишин є не тільки щирою Союзянкою, але також членкою Сестрицтва Непорочного Зачаття Пречистої Диви.

Коли всіми люблена й шанована ювілятка увійшла на залу, всі присутні привітали її оплесками, а її дочка-одиначка і дві невістки обдарували її квітами. Програмою вечора провела п-ні П. Будзол. У своєму привітанні вона сказала про ціль вечора та про заслуги ювілятки, яка була членкою-основницею 5 Відділу та причинилась до його розвитку. По черзі склали побажання — п-ні К. Сосновська від 5 Відділу, п-ні М. Березанська від 26 Відділу і п-ні К. Цимбалюк від 31 Відділу. Від Жіночої Гетьманської Організації говорила п-ні А. Біловус, а п-ні Ф. Сіділо розвеселила присутніх своїм жартівливим привітанням. Окрім того около 60 присутніх пань висказали свої побажання. Подарунком усіх була ікона Богоматері св. Покрови в різблених рямцях. З великим зворушенням прийняла його п-ні Галишин. Зі сльозами в очах висказала вона подяку, заявляючи, що ніколи не сподівалась такого признання. П-ні Будзол закінчила побажання тим, що наша організація повинна якнайбільше висловлювати його членкам, що стільки напружувались і пожертвували стільки гроша на організаційні і народні цілі.

Потім подано перекуску, солодке і каву. Печиво спекли членки 5 Відділу з великою охотою. Окрема подяка належить п-ні М. Мачержак за гарний великий торт з написом „многая літа“. Накінець всі разом заспівали „многая літа“ заслуженій членці, а вона як завжди, не забуваючи про пресовий фонд Н. Ж., приступила до мене і заявила, що жертвує на Наше Життя 25 дол. з нагоди милої несподіванки, яку ми влаштували на її уродини.

Павлина Будзол

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Андріївський вечір

Вже давно запланований Андріївський вечір став дійсністю. Дня 14. грудня відкрила його голова Відділу п-ні Катерина Гуцал, згадавши про значення українських традицій та ролю жінки у зберіганні їх. Програму вечора вповнили дві сценічні картини. Перша — це „Вечір під Андрія“ пера д-р Євгени Єржківської, в постановці імпровізованої референтки п-ні Олени Бенцаль-Карпак. Слід висловити велике признання нашій дорогій артистці не тільки за виведення сценки і придбання стилевих костюмів, але і вдячність, що вона збагатила сценку своєю участю, граючи роллю господині-вдови. Вона ж вишукує талановитих дівчат з-поміж пластунок у Міннеаполісі та плекає в них любов до сценічного мистецтва. Ось молоденькі „акторки“ Андріївської сценки: Люся Мінкович, Катруся Павлишин, Уляна Крамарчук, Картя й Іванка Івашкевичі, Таня Коваленко і Таня Плювак. Всім їм складаємо від Управи щире Спасибі!

Другу сценку уложила й вивела на сцені наша культ-освітня референтка п-ні Оля Луцик. Є це коротка песка на дві відслони під наголовком „Колись в інституті“. Як це наші інститутки колись під строгим наглядом сестер зуміли теж ворожбами вгадувати свою долю та з якими наслідками... Не бракувало там комічних та „клопітливих“ сцен, що впроваджували глядачів у веселий настрій. А авторка, що сама колись такі ситуації переживала, зуміла це майстерно впровадити на сцені.

Вона теж працює над молодим „нарибком“, яких впродовж 7 літ уже вчить та впроваджує на сцену. Це Роксана Денисюк, Таня Гринишин, Уляна Тисовська, Ольга Михальська і Оксана Мірза.

Наприкінці п-ні Олександра Костюк дала загальний нарис Андріївських звичаїв і пояснила та вивела ворожбу з „калитю“. Потім наша голова п-ні Гуцал оголосила загальні ворожби. Молодь могла купувати вареники з різним змістом — грішми, сіллю, перцем, картоплею — а це мало ворожити якесь призначення долі. Далі слідували ворожби з тарілками.

І так на цьому вечорі наша молодь пізнала ще одну сторінку наших народніх звичаїв.

В. Гр.

ДІТРОИТ, МИШ.

Святий Вечір з просфорою

Дня 4. січня 1959 р. в шкільній кафетерії влаштував 26 Відділ Свят-Вечір. Столи були гарно прибрані а в кути стояв дідух (сніп пшениці). Гостей було около 300 осіб. Голова п-ні Васцьо відкрила Свято і передала провід п-ні К. Хомяк, яка попросила о. д-ра Кнапа, щоб провів спільно молитву і поблагословив просфору. Присутні ділилися просфорою і склали собі побажання. Потім п-ні Хомяк попросила до слова о. д-ра Кнапа, який поділився своїм спомином з-перед кільканадцяти літ, коли був на одній фармі під час Різдва Свят. Там був такий звичай, що до миски, в якій милося лице, кидали гроші, щоб бути здоровим і багатим. П-ні Хомяк в гарно опрацьованій доповіді представила звичаї, які заховував наш нарід під час Різдва Свят. О. Трешневський сказав, що під час своєї мандрівки святкував в різних краях, бачив різні звичаї і є глибоко переконаний, що наша традиція і звичаї є найкращі. П-ні Хомяк попросила до слова представників організацій; промовляли п-ні Будзол від Централі СУА, п-ні Сосновська від 5 Відділу СУА, п-ні Сіділо від 31 Відділу, яка у віршовій формі передала святочні звичаї на рідних землях, п-ні Галяженко від 63 Відділу СУА, п-ні М. Явна від Сестрицтва, п. Чемний від УККА, д-р Марітчак від „Самопомочі“. Запрошено до слова представницю 34 Відділу Укр. Золотого Хреста, Апостольства Молитви, Т-ва Рідна Школа, Пласту і Т-ва Провсвіта. На кінець о. Бурак в англ. мові подякував нашому Відділові за такий гарний Святий Вечір. Кожна промова була переплітана колядою.

На цьому місці треба віддати велике признання для підприємчивого комітету під проводом п-ні Юлії Кульчицької, які не жаліли труда і приготували так багато традиційних Свят-Вечірніх страв. Ст. Заплітна

Забава на уродинах

Дня 2. листопада родина п-ні Катерини Хомяк влаштувала несподіванку зприводу її уродин. А що вона є доволі гнітною членкою 26 Відділу СУА, то поважне число членок Відділу взяло участь у тій забаві, щоб бодай у цей скромний спосіб віддати їй пошану і вдячність за ту невсипущу працю, яку п-ні Хомяк впродовж 25 літ вложила не лиш у 26 Відділ СУА,

але в цілу українську громаду Дітройту.

В самому дні уродин відбувалось у Дітройті Листопадове Свято. Пані Хомяк взяла в ньому участь, як член української громади. Коли повернулася додому і ввійшла, не сподівуючись нічого, до темної кімнати, нараз засвітилося світло й вона побачила довкруги себе ряд жінок, що стали співати їй „многая літа“. Тоді голова 26 Відділу п-ні Васько привітала ювілятку та прищпилила їй чудову китичку орхідей. У другій кімнаті вже чекали гарно накриті столи, повні всяких присмак. Гості засіли на своїх місцях. Тоді голова Відділу п-ні Васько привітала присутніх, пояснила значення зустрічі й передала невеликий подарунок Відділу ювілятці. Провід вечора передала п-ні Ганиш, яка подала в короткій формі нарис діяльності і підкреслила заслуги ювілятки: як знаменита бесідниця вона виконувала найтрудніші завдання не лиш у 26 Відділі, але і в других організаціях. Є членом Гол. Управи Федерації Українців стейту Мишиген. Виступала з рефератами на концертах і вічах, де тільки була запрошена і де обставини заставляли її до того.

Дальше п-ні Ганиш покликувала присутніх до слова, а всі склали по черзі свої ширі побажання. При цій нагоді не забули ми й про Наше Життя. Союзянки перевели збірку, яка принесла 32 дол. Пожертви зложили: по 5 дол. п-во Явні і п-ні К. Хомяк, по 2 дол. пп. С. Кобаса, п-во Васько, п-во Кульчицькі, п-во Заболотські, по 1 дол. пп. І. Козаченко, М. Шандак, К. Кептер, А. Хомяк, А. Ганиш, М. Владика, К. Кардаш, А. Гриник, М. Дидів, І. Завінський, А. Демян, Н. Годованець.

На кінець покликано до слова нашу ювілятку, яка ще добре не опанувала себе і зі слезами в очах дякувала за таку милу й дорогу несподіванку. Програму закінчено співом „многая літа!“
Анна Ганиш

В гостях у п-ні Біловус

Під час побуту п-ні О. Лотоцької у Дітройті п-ні Анастасія Біловус уладила в себе гостину, на яку запросила членок СУА. За гарно застеленим столом розгорілась дискусія на організаційні і загально-громадські теми. Членки зложили 13 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, яке всі люблять читати, а п-ні Ф. Сіділо 2 дол. на Лім СУА. На прес. фонд зложили — по 2

дол. п-ні Катерина Кобаса і п-ні Анастасія Біловус, по 1 дол. — п-ні Будзол, М. Васько, М. Скочиліс, Д. Генник, К. Цимбалюк, К. Сосновська, К. Савка і А. Галишин. Щире Спасибі!

ШИКАГО, ІЛЛ

Річні збори 36 Відділу

Дня 28. грудня відбулись річні збори у парохіяльній залі. Їх перевела бувша голова п-ні Піх.

До нової управи увійшли: п-ні Катерина Піх, голова, п-ні Анна Брудна, заступниця, п-ні Марія Шумовська, фін. секретарка, п-ні Марія Дяків, рек. секретарка, п-ні Катерина Пирович, касієрка. До контр. комісії увійшли — пп. Катерина Гарасим і Анна Дешко.

Марія Шумовська секр.

Закуп цеголок

36 Відділ закупив 50 цеголок Дому СУА. Ось жертвенні членки Відділу: по 2 цеголки — пп. П. Балюк, К. Піх, по одній — пп. А. Брудна, А. Гарасимчук, П. Костечко, А. Демко, Р. Гомењак, А. Кошиль, С. Мандяк, О. Маланчук, К. Перович, К. Шербата, С. Новак, В. Гут, А. Гижовська, О. Кріль, А. Горин, К. Кривичук, М. Гижовська, С. Гірняк, А. Яцишин, М. Юзьків, М. Кравчишин, М. Гулич, В. Папушкевич, О. Бардахівський, О. Гривняк, І. Піх, С. Загрозцький, А. Кузій, В. Брицький, П. Савчак, А. Кучер, І. Шалева, С. Дяків, Г. Білушак, С. Прокіп, М. Кінь, І. Пірко, М. Войовський, С. Бонтан, І. Пуцила, Н. Тацькевич, М. Перун, В. Бошко. Разом 50 дол. Щире Спасибі!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу

Дня 11. січня зійшлися членки в Домі СУА. Голова п-ні М. Пашук відкрила Свят-Вечір, а о. Мартинюк поблагословив Божі дари. Гості засіли до гарно накритих столів і спожили смачно приладжену вечерю. Потім п-ні голова побажала всім щасливого Нового Року і прохала вшанувати мовчанкою пам'ять померлих членок. З черги промовив о. Мартинюк та побажав Відділові від парохії всього добра. Провід вечора перебрала п-ні А. Бойко, почесна голова Відділу. Вона привітала гостей та пригадала давній звичай Відділу обіднуватись при Святій Вечері. Покликала до слова голову Централі п-ню Олену Лотоцьку. Складаючи побажання п-ні Лотоцька при-

гадала ювілей Нашого Життя і близьку Конвенцію СУА. Це чергові етапи нашої праці, що зобов'язують нас. Дальше покликано до слова п-ню Марію Біляк. Вона пригадала великий поступ у світі та зв'язане з тим життєве темпо. Його мусимо теж придержуватись, коли хочемо чогось досягнути. А цього очікує від нас наша Батьківщина. Треба пам'ятати, що кожен наш крок тут іде їй на користь. З черги промовила п-ні Анна Сивуляк, яка пригадала працю СУА в різних ділянках нашого життя. Однією з них є збереження нашої традиції. Іменем 48 Відділу зложила побажання п-ні Марія Бабяк. Потім п-ні Лотоцька представила присутнім б. голову Обеднання Українських Жінок у Німеччині п-ню Ольгу Павловську, що прибула до ЗДА. П-ні Павловська розказала про велику поміч, яку подають Відділи СУА через фонд „Мати й Дитина“ навчальним станицям у Німеччині. Іменем ОУЖ складає сердечну подяку посестрам у ЗДА.

Дальше склали побажання уряднички Відділу пп. Євгенія Задорожна, Софія Вовчак і Анна Качмарчик. На кінець п-ні Бойко просила усіх закладувати і зложити коляду на користь нашої організації. Співанням коляд закінчили всі цю традиційну Різдвяну зустріч.
К. Гардецька

ЮТИКА, Н. Й.

Звіт з діяльності

Дня 26. жовтня відбулись 8 загальні збори Відділу при участі 22 членок. Голова п-ні Марія Когутяк відкрила збори, вітаючи всіх, а зокрема п-ню др. Єржківську, представницю Окр. Ради з Рочестеру. На внесок голови вибрано п-ню др. Єржківську почесною членкою Відділу і przewodницею зборів. Секретарювала п-ні Володимира Яцків.

Слідував звіт голови. Від жовтня 1957 переведено: 1. Товариську зустріч із 68 Відділом із Сиракуз, 2. Вечір св. Миколая, 3. Інсценізацію „Свят-Вечір в Україні“, 4. Зустріч із головою централі п-нею О. Лотоцькою, 5. Запусти, 6. Свято Жінки-Героїні, 7. Свято Матері, 8. Літній пікнік. Із нових починів Відділу треба відмітити — товариську зустріч із сусіднім Відділом та продаж вживаних речей. Дальше п-ні Когутяк подякувала управі і членкам, що при кожній імпрезі виказали стільки охоти до праці й завдяки тому наш Відділ може похвалитись успіха-

ми. Даліше звітувала п-ні Володимира Величко, референтка сусп. опіки. Вона відвідувала хворих по лічницях, посилала їм квіти й листи. На цілі сусп. опіки видано у звітному часі 448 дол. Гроші придбано через збіркові листи, Великодній Базар, продаж вживаних речей, продаж печива. Потім голова контр. комісії п-ні С. Чорна відчитала звіт із контролі і поставила внесок на уділення абсолюторії. Його прийнято одноголосно. До нової управи увійшли — п-ні Марія Когутяк, голова, п-ні Наталя Лукашевич, містоголова, п-ні Володимира Яцків, рек. секретарка, п-ні Яцківська, фін. секретарка, п-ні К. Войтович, заступниця, п-ні Людмила Волянська, кор. секретарка. Референтури: п-ні Ярослава Томич, культ. освітня, п-ні Рома Габровська, організаційна, п-ні Володимира Величко, сусп. опіки, п-ні Марія Смолій, опіки над молоддю, п-ні Іваськів, імпрезова, п-ні О. Куцинда, господарська, п-ні Марія Вігак, заступниця, п-ні Іванна Дурбак, пресова. До виховної комісії увійшли: пп. Ярмач і Кропельницька, до контр. комісії пп. С. Чорна, О. Кокодинська і Р. Рабарська.

Потім п-ні д-р Єржківська подала коротко перебіг Окр. Зізду в Сиракюзах, що був уже зреферований у нашому журналі. На цьому закінчено загальні збори. Нововибраній голові п-ні М. Когутяк, яка з черги вже четвертий рік бере на себе відповідальну працю, належить щира подяка. Управа намітила плян праці на зимовий сезон 1957/58.

Андріївський вечір

Дня 13. грудня зійшлися численно членки й запрошені гості. Провід вечора спочивав у руках культ.освітньої референтки п-ні Томич. Вокальну частину підготувала диригентка п-ні Олена Кокодинська, а фортепіановий супровід спочивав у руках мгра Зенона Савицького і молоденької п-ни Маріанни Бурак. На особливу увагу заслуговував сольоспів п-ні Людмили Волянської та її двох донечок Лілеї і Богданни, які в супроводі бандури виконали прекрасно дві пісні „Я сьогодні від вас відіжджаю“ і „Кину кужіль“. Лілея Волянська виконала також по-мистецьки танок Вальс, а паночки Оксана Лукашевич і Наталя Смолій відтанцювали з темпераментом чардаша. Дуже добрий був квартет у виконанні пань — Людмили Волянської, Зої Луценко, Олени Кокодинської і Роми Гарбовської. Вони

відспівали чотири пісні „Ніч така, Господи“, „Повій вітре“, „І снилося зночі дівчині“, „Колись, дівчино мила“. Гості з Сиракюз, п-ні д-р Єржківська і п. Середович відиграли по-мистецьки скеч із підсоветської дійсности, а проф. М. Єржківський виголосив із питомим йому гумором байку Л. Глібова „Горлиця і горобець“. Гучним оплескам не було кінця. В ролі циганки виступала п-ні М. Смолій. Роллю старої жінки виконала добре п-ні М. Вігак, а роллю „політика“ п. Войтович. Хор Союзянок відспівав актуальні коломийки укладу п-ні М. Когутяк. Смачний буфет приготували безкоштовно членки Відділу.

Вечір св. Миколая

Дня 21. грудня в укр. кат. залі о год. 5-тій по полудні розпочався вечір одноактивною пера п-ні Марії Когутяк. Режисерувала п-ні М. Смолій. Грали діти з укр. кат. школи в Ютиці. Роллю коментатора виконала гарно учениця Гандзя Савицька. Роллю Марусі грала Леся Яцків, яка вирізнялась корисно своєю доброю дикцією. Царівною була Наталя Смолій, янголами — Оксана Лукашевич і Люба Драгош. Ялинки — Галя Гнап, Ліда Смолій і Катруся Куртяник. Дуже гарно вивели свій танок маленькі сніжинки — Галя Смолій, Анна Ярмач, Стефа Куцинда, Маруся Дуб і Ірка Семків і зайчики — Дануся Лужна і Маруся Гнап. Дуже вдало вишла постать чортика — Нестора Томича. Гарний вірш до св. Миколая віддеклямувала Ганя Куцинда. При кінці св. Миколай промовив до дітей, а потім роздав подарунки.

Голові п-ні М. Когутяк і п-ні М. Смолій належить щира дяка за вдале вивчення дітей. Прихід із вечора в сумі 25 дол. вислано на ялинку для садку і школи в Розенгаймі.

Іванна Дурбак

пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Виставки народного мистецтва

Кожний Відділ СУА має якусь ділянку праці, яку більше любить, ніж інші ділянки, в якій спеціалізується і залюбки віддає їй багато уваги й часу. Чи це правильно, — можна дискутувати. Я думаю, що працю у Відділах треба вести так, щоб використати різні зацікавлення членок, відповідно їх поглиблювати та створювати можливості для їх вияву. На це треба багато

уваги проводу та різних референток. Того роду проблеми щораз трудніше розв'язати. Бо коли взяти до уваги, що всі ми маємо так мало вільного часу для громадських справ — поза заробітковою й домашньою працею — то нераз і дивуємось по скінченні якогось діла, звідки взялося у нас стільки енергії, часу й охоти перевести це діло.

63-тій Відділ СУА в Дітройті від осені минулого року устроює виставки народного мистецтва. В жовтні 1958 греко-католицька парохія запросила нас влаштувати виставку з нагоди посвячення новозакупленого монастиря і школи. Ми взяли за те діло, навіть не знаючи, що можна в наших умовах і при такій нагоді зробити. Нам відряджено дві шкільні кімнати і — „робіть собі, що хочете“. Пішли в рух телефони, бо не було вже часу зійтися та поговорити, якими експонатами розпоряджаємо і що нам потрібне. Однак настільки вже себе взаємно знаємо, що дібрали декілька членок, які розуміються на народньому мистецтві і почали збирати експонати. Замовили й вибрали меблі, потрібні до обстановки хати. Можна уявити собі наше збентеження, коли купець, замість замовлених меблів спокійної краски і форми, привіз нам один день перед виставкою яскраво-сині меблі, дуже модерної форми. Ми поважно зажурились, бо як же робити з цим усім кімнату, прикрашену гуцульськими мистецькими творами? Бо так ми заплянували, маючи найбільше гуцульських експонатів. Але не було ради. Змінити меблі було вже за пізно і ми сказали собі: „до відважних світ належить“ і взяли до роботи. Пізнім вечером обі кімнати були влаштовані і прикрашені і виглядали зовсім гарно.

Перша кімната була вітальня в гуцульському стилі. Сині меблі ми поприкривали ліжниками, вишиваними подушками і серветками, на столиках кераміка і лампи з вишиваними абажурами, — все те виглядало на диво дуже гарно. На одному з фотеликів сиділа лялька-гуцулка, на стінах образи з карпатською тематикою, в углі ікона Божої Матері в рушнику, шафка з книжками і знову ж керамікою. В день виставки доповнювала цілість „жива гуцулка“ — пластунка Калина Ткачук.

Друга кімната мала експонати з усіх областей України. В одному углі пишались праці з центральних наших

земель, де царювали ляльки: бояриня (роботи пластунок гуртка „Веселка“ з 10 куреня в Дітройті) і полтавка (роботи гуртка пластунок „Червона Калина“ того самого куреня). — В інших частинах кімнати були експонати прикладного мистецтва з різних областей України; тканини, килими і кераміка гарно доповнювали цілість виставки. А пластунок в народніх строях: полтавським (Люба і Уляна Климишин), київським (Рома Крохмальюк і Квітка Дяків) і борщівським (Христя Макар) були „живими експонатами“.

Виставка мала гарний успіх. Перед і по акті посвячення монастиря і школи обі виставкові кімнати були переповнені. Були теж і чужі гості, як прим. старенька п. Фордова зі сином і невісткою, які заставили нас усе в подробицях їм показувати й об'яснювати. Тут мали поле до попису пластунок, які в пластовому ювілейному році (1957) пильно і дбайливо запізнавалися з нашим народнім мистецтвом.

Другу виставу народнього мистецтва влаштував наш Відділ в університетському осередку Ен Арбор (Мишигенський Університет). Тамошня студентська молодь, зложена з величезної кількості національностей, влаштує щорічно „студентські міжнародні тижні“. В програму входять теж виставки різних національностей. Цим разом ці імпрези були особливо величаві. Багато амбасад, акредитованих в ЗДА, дали допомогу студентам своїх країн, засобляючи їх оригінальними матеріалами для виставок. Цим вони дали доказ тісного звязку зі своєю молоддю, що студіює в ЗДА, а також з молоддю їхнього походження, що вже народилася тут. Українська студентська молодь в Ен Арбор не осталася позаду других, а 63-тій Відділ СУА допоміг їй влаштувати виставку народнього мистецтва. Ми особливо дбайливо підготували цю виставку з уваги на чисельну „конкуренцію“ багатьох національностей. Найсильніше був заступлений відділ експонатів із центральних земель з уваги на сподіваний приїзд п. Рузвелтової та інших знаменитостей американського світу. А, як знаємо, п. Рузвелт залюбки їздить до Советського Союзу і буває в Україні, звідкіля привозить не завжди вірні спостереження, що їх потім друкує і передруковує вся преса.

У цій нашій виставці були заступ-

лені майже всі області України, — з великим розмахом центральні землі і Гуцульщина. Люди йшли до нашої кімнати від 1-ої години вполудне до 1-ої вночі. Виставку пояснювали підготовані до цього п. д-р Валентина Савчук у яворівському строю і нестружена студентка-пластунка Тая Рогатинська, в борщівським строю. Помагав їм теж п. Зенон Томків. Найбільшу увагу, — як завжди, — притягали писанки. Інші виставки, других національностей, користали з всесторонньої допомоги різних чинників, платних сил, — розпоряджали різними реклями, транспарентами, мапами, малюнками, діаграмами, апаратами до висвітлювання образів, пропагандивною літературою, тощо. Беручи те все до уваги, — наша виставка була повним успіхом без тих усіх допоміжних засобів для притягання уваги публіки. Ми тільки повісили скромний образ, на якому зображений шлях на Сибір: валка людей, між ними жінки й діти, йдуть під конвоєм, задивлені в постать Ісуса під важким хрестом: яка то постать ледви майоріє перед ними.

Виставка зробила свою роботу. Багато вияснень треба було дати людям, які не відрізняли України від Росії. Деякі вбачалися за своє незнання, інші навіть вперто сперечалися з нами, але вкінці давали себе переконати. З цієї імпрези ми винесли багатий досвід, як треба устроювати такі виставки для поширення відомостей про Україну.

Третьою виставкою народнього мистецтва, влаштуваною 63-тім Відділом СУА була виставка з приводу Різдва Свят у публічній бібліотеці в Дітройті згл. на його польським передмістю Гемтремк. Виставку попередив величезний малюнок українського села з церквою і колядниками та написом „Христос Раждається“ на стіні і вікнах бібліотечного будинку (роботи п. Петра Букси). Цей малюнок і напис викликали патріотичне обурення польських обивателів у місцевій пресі, дарма, що українці є другою по числі національністю в Гемтремку, мають тут свої дві католицькі церкви, одну православну й одну евангельську, багато товариств, установ і будинків. Але виставку ми таки перевели. Улаштували кімнату в українському стилі зі свят-вечірнім столом і ялинкою та двома модельками: жінки й дівчини в гуцульських строях. На загальній залі бібліотеки стояли дві габлотки з експонатами: од-

на з Гуцульщини, друга з центральних земель.

По Різдві маємо устроїти малу виставку на університеті Вейн у Дітройті і цим закінчимо річну працю нашого Відділу перед Загальними Зборами, що відбудуться в січні 1959.

Д. Бойчук

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Звіт із діяльності 67 Відділу СУА

Загальні Збори Відділу відбулися дня 4. січня о год. 3. в Народнім Домі. Присутніх членок було 13. Голова п-ні Оля Грицай відкрила сходини молитвою. Предсідницею зборів вибрано п-ню Стечак, а секретаркою п-ню Ковалюк. По відчитанні протоколу з попередніх загальних зборів, приступлено до звітів. Зі звіту голови членки довідалися, що сходи відбулося 12 і 2 сходи управи.

Відсвятковано свято Героїні для своїх членок. Влаштувано свято Шевченка, на якому членкині відспівали кілька пісень, дуже гарний реферат виголосила п-ні Стек, „Розриту могилу“ виконала п. Грицай зі своїми дітьми. Діти членок відспівали кілька пісень і виголосили кілька деклямацій. Також влаштувано Свято Матері для своїх членок і рідні. Переведено курс писання писанок і зорганізовано „Гайніш Окшен“. Підготували виставку на св. Миколая.

В нашій Відділі маємо 5 членок тут народжених і через них маємо звязки з іншими організаціями.

Контрольна Комісія перевела контролю книг і все знайшла в порядку. Подякувала голові і всім членкам за їх жертвенну працю.

Нову управу вибрано в такім складі: п-ні Оля Грицай, голова і культ.-осв. референтка, п-ні Ева Прус, містоголова і референтка супс. опіки, п-ні Анастасія Ковалюк, секретарка, п-ні Оля Левицька, касієрка, п-ні Анна Зеллик, орг. реф., п-ні Анна Стечак, звязки і преса, п-ні Анна Барлецька, госп. реф.

До контр. комісії увійшли: пп. Анастасія Харченко і Катерина Маличин.

Голова подякувала за довіря і закрила сходи молитвою. Опісля відбулася перекуска, яку приготували пп. Прус і Барлецька.

Анастасія Ковалюк, секр.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Дня 14. грудня зійшлися численно членки 69 Відділу. Голова п-ні Величко відкрила перші Загальні Збори. До президії вибрано п-ню Пашин М. головою, п-ню Гаркач М. членом президії і п-ню Зубаль М. секретаркою.

Після прочитання протоколу із основних зборів слідували звіти; голови п-ні Величко М., секретарки п-ні Зубаль М., касієрки п-ні Яців Л., організаційної реф. п-ні Дейчаківської М., культурно-осв. реф. п-ні Шевчик М., реф. суспільної опіки п-ні Микити Д., господарської реф. п-ні Скірки Ю. Відділ має 45 членок, а за звітний рік відбулося 16 засідань управи і 6 сходин для всіх членок. Сходини були присвячені якомусь важному моменту нашого сучасного чи минулого й підкресливали його високу морально-виховну ідею (Свято Матері; Свято Жінки-Героїні; Жінка в творах Шевченка; Голод на Україні; Листопад). Крім ширших сходин улаштовано чайний вечір-христини, осінні вечериці, переведено коляду, з якої дохід всеціло призначено на удержання школи в Німеччині. До каси Відділу вплинуло 906.18 дол. а розходів було 795.11 дол. Крім того Відділ розпродав між громадянством 50 цеголок на Дім США. Секція суспільної опіки дбала про три справи: 1) вдержання школи в Людвігсфельді, куди вислав 30 дол. місячно; 2) допомога потребуючим в Німеччині й Польщі одягом і грішми; 3) допомога потребуючим у Лорейні й відвідування хворих. Голова п-ні Величко додала, що хоч час вашої праці припав на хвилину найбільшого безробіття, проте працювалося в приємній атмосфері й із задоволенням. Іменем контр. комісії п-ні Лучковська С. ствердила, що книги Відділу знайдено в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що схвалено.

Пристаплено до вибору нової управи, до якої увійшли: п-ні Дейчаківська М. — голова; п-ні Пашин М. — містоголово; п-ні Трипняк Д. — секретарка; п-ні Яців Л. — касієрка; п-ні Гаркач М. — організаційна реф.; п-ні Лучковська С. — культ.-освітня реф.; п-ні Химич М. — імпрезова реф.; п-ні Микита Д. — реф. суспільної опіки, п-ні Черкас П. — господарська

Відновлюйте вашу передплату вчас, чим осягнете миле почуття упорядкованості, а видавництво зрівноважений бюджет.

реф. Контрольна Комісія: п-ні Кейсир К., п-ні Рудяк Ю. і п-ні Павлишин.

По виборі управи нововибрана голова п-ні Дейчаківська заохочувала членок до співпраці і активності.

Зубаль Марія
секр. Заг. Зборів

ПАССЕРЖ, Н. ДЖ.

Лікарська доповідь у 70 Відділі

У людському гурті часто буває так, що цінні й корисні почини нелегко перевести в життя. До таких починів належать доповіді в Відділах США. Здавалось, що їх дуже трудно зреалізувати, бо віддали й перевагою стоять на перешкоді.

Тим часом у нашому Відділі стався перелім. Ми зорганізували ширші сходини нашого членства з доповіддю і це надсподівано пройшло з великим успіхом. Послухати її прийшло біля 90% членства та ще кілька не-членок. Всі уважно слідували за думками доповідниці, що виявилось потім у жвавій і успішній дискусії.

Можна сказати, що довго плянований задум оправдав себе. Зійшовся поважний гурт жінок послухати живого слова. Спільно в гурті, у дружній атмосфері проведено кілька годин. Сприятно багато нових речей про особливу дію людського організму — в першій мірі жіночого, бо доповідь була на медичні теми. За чайком виявилась потім весела гутірка, не обійшлося і без вдатних жартів. При цій нагоді приєднано три нових членки.

Особа доповідниці п-ні д-р Стефанії Гук та тема доповіді „Гормональні теорії-проблеми у житті жінки“ були головною причиною успіху цих ширших сходин. Правда, без заходів не обійшлося, але вони оплатились сторицею. І тому рішили ми продовжувати доповіді, бо вони причинюються до розросту і скріплення нашого Відділу.

Марія Стефанів

ШИКАГО, ІЛЛ.

Збірка на пресовий фонд

На сходинах 36 Відділу з нагоди приїзду п-ні О. Лотоцької до Шикага

зложили по 2 дол. п-ні В. Ларзон, по 1 дол. пп. А. Брудна, А. Кушіль, В. Папушкевич, М. Гижовська, С. Новак, Р. Гоменяк, А. Гижовська, О. Гіряк, О. Кріль, К. Перович, М. Шимовська, К. Шербата, А. Гарасимчук, А. Горин, П. Стефанов, М. Гарасим, К. Піх, Д. Дяків. Разом 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Шире Спасибі!

ЯК ЗВІРЯТКА РЯТУЮТЬСЯ ВІД ХОЛОДУ

(Докінчення зі ст. 22)

літом. Такими дбайливими є хомаки. У них повна нора зерна й вони голоду не бояться.

— А куди відлітають лилики? — питає Богданчик. — Вони ж живляться комахами.

— Це правда, що комахи — їх одинока пожива. Однак крила в них дуже слабенькі. Лилик не залетів би в чужі краї. Вони теж з літа добре наїдаються, грубнуть і коли вже комах бракує, загортаються в крила, причепляються ногами і зависають вниз головою десь у старих будовах, у стодолах, на піддашсях. Сплять аж до весни.

— А як зимують жабки? — питаються внучата.

— З жабами чиста кумедія. Коли холодніє, одні з них залазять у намул, другі ховаються в ямки і там засипають. Але відомо, що буває й так, що жабки замерзнуть у воді. А коли лід розтопиться, то вони відживають так, начебто нічого з ними й не сталося. Вужі й ящірки ховаються в дупла дерев, під каміння або в мох і там зимують. Часом окремо, а часом по кілька штук разом. Як попадеться.

— Риби зимують у воді. Коли вода замерзне до дна, то й риби замерзають, а потім відживають. Правда, не всі оживають. Гинуть старі та слабі, а більшість їх знов починає своє трудяще життя. Шукають поживи, ростуть, розмножуються і тішаються Божим світом.

Л. Бачинський

УВАГА! ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ!

З початком року треба знов пригадати, що передплатування „Нашого Життя“ є обов'язком кожної членки США. Передплату може зложити касієрці Відділу, а та відішле його адміністрації журналу.

При цій нагоді пригадайте також, що передплата в 1939 р. підвищена до 4 дол.

Адміністрація „Нашого Життя“

ІЗ САНАТОРІЙНОЇ ЗОНИ...

Живемо на краю великого міста. Далеко перед глинястою дорогою закінчилося асфальтове шосе, а ми з високого обриву нашої гори зоримо заздрісно червоні гусільниці трамваїв та метушню авт ген далеко, якби за семи морями. Внизу долина давно замерлої ріки, а на горах домики, отакі, як наш. Нашу садибу пізнати по півнику, що хитається на вітрі. Він дуже добре орієнтує наших знайомих. Зліва в сусідстві пуста, незакінчена, двоповерхова кам'яниця. Вона лякає вечорами запізнаних — чорними ямами невставлених вікон. Кажуть, що живуть там курокради. У місцевому гарнізоні військові ночей не сплять, пильнуючи своїх мінорок. Але в нас немає курей. Навіть вигідного лежачка іноді забудемо внести на ніч до хати й лежить він під вишенькою і манить прилягти, відпочити в саду. Нас лякає що інше. Буває нічю перелізе санаторійні мури й вибіжить на тихі горохівські поля божевільний із Кульпаркова, що зараз за залізничним шляхом, й допавши нашої вулички, зачепиться за дроти під семафором і завершить своїм дивним голосом у зоряне небо, що над нами. Тоді буває страшно.

Посуха дошкулює нашому городцеві. Редька вискакує з розчерпілої землі. Ми поливаємо грядки малою коновочкою, а відро стоїть біля воріт, щоби принести воду ген зза залізничного шляху, що перерізує в тому місці наші зелені береги.

Поштар носить листи від приятелів. Вони помчались кудись далеко, поза засяги наших мрій. Вони навіть не в центрі, до якого так тужимо — вони за кордоном. Куди нам, дівчатам з Вулецької дороги над озером до величної Бранденбурзької арки! Що наше озерце зі старовинною білоруською назвою Світязь проти Боденського з діловитими швайцарцями! (Швайцарія для нас — годинники й сир. Який сир!)

На березі пасе козу стара Давидячка, тоненька в синіх окулярах. Доки вона в полі — ми спокійні, та трапляється, що коза вмить якось тужно-тривожно замекає перед нашими воротами, й Давидячка впаде тут у приступі Божої хвороби.

Від приступу, від крику божевільного на дротах, від нічної зустрічі з мешканцями кам'янички обережи нас, Матінко Божа, кам'яна біла фігурко нашої дороги!

За озером, за амфілядою тополь, що ведуть кудись у безвість, за битим шляхом, за болгарськими городами — наша земля. Поліційна станиця пуста, бо поліцаї зі страху перед переслідуваними топить свої дні в шинку. Телеграфічні стовпи виспівують єдину тут пісню...

Згори видно тонкий обрис святоюрського храму.

Туман спадає поволі на місто. Туман лягає на береги й закриває тиху вуличку й при ній двоповерхову кам'яницю. Її покинули вже мешканці в страху перед холодом. Але приглянутись пильніше — щось метушиться в опустілих темних стінах. Невже живе тут хтось, коли здавалося й Ясько Крися — гроза Вулецької дороги — переніс свої пенати кудись у більш надійне місце? Так, тут живе хтось, бо холодним світланком падають оглушливі стріли, хтось кричить, чути чийсь кроки по обриві. Будинок обходять обережно, обережно входять у темні челюсті з пістолями поліцаї — надаремне. Будинок порожній. Спить спокійно, військові, топи свої неспокійні ночі в „воді життя“, пане постерунковий! Кам'яничка пуста вже стільки часу й дивно чому магістрат не дозволить поселитися комусь у ній, коли така скрута з мешканцями.

Поштар у кумедній рогатій шапці сплюнув спесерсрдя, читаючи наше прізвище на конверті.

— На другий раз порадьте своїм знайомим адресувати листи урядовою мовою — почав був грізно — би ми тут не розуміємо...

— А вони там, закордоном, думаєте, розуміють урядову мову? — відповіла моя сестра. З того дня пильно уникаємо урядової мови. А тато, пакаючи люльку, набиту вишневим листом, ствердив як звичайно незаперечно:

— Ті дурні працюють на свою загибель. Ну та нехай там! Що ви позичили вчора в Громницького?

І так пливуть роки на глинястій дорозі, як відплив сонної Світязі. Тато пакає свою запашну люльку, відпочиваючи під грушею й дивується новим порядкам. А ці нові порядки щодня дивують і нас своїми новинками. До Горохівських піль довели нову трамвайну лінію. Сьогодні моїй сестрі здерли зі шкільної шапочки тризуба. Це польські студенти з товстезними палицями нападають на студенток.

* *

Пятнадцятий рік мого життя я завершила величним святом. Саме тоді я перейшла з гімназії Сестер Василіянок на приватні гімназійні курси Рідної Школи. Мої товаришки, ті з Городецької дільниці, вишили мені чудову блюзочку, а Оришка, моя сердечна приятелька, принесла книжку „Санаторійна зона“ М. Хвильового. Хто такий Хвильовий, що таке — східня Україна — нам досі в гімназії не говорили. Я більше знала про старовинну Галлію, як про свою власну країну.

Не знаю, що більше прикрасило мій пятнадцятий рік — гуцульський орнамент на блюзці чи повен дивних персонажів світ Хвильового? Світ якоїсь див-

ної, незрозумілої, революційної України. І ось я — вже не я, а Мая, крик божевільного з Кульпаркова — це крик Хлоні, таємний метрампаж Карно, це не скромний, друкарський робітник — як це слово пояснила мадам Завадська, вчителька французької мови, — а таємний пришелець із великого міста, щоб нас, „романтичних провінціалок“ убивати щодня своєю іронією.

А все ж таки ми не знаємо, хто такий Хвильовий. Портрет на обгортці мені подобається: темне, густе волосся, а головне — зрослі на перенісці брови. Мая і Хлоня, таємничий метрампаж, артистка з „Кота в чоботах“ — вони заселили наш вишневий сад, наш зелений беріг, нашу санаторійну зону, поза межі якої вибігаємо, як цей нічний крикун із Кульпаркова під семафором.

На лекції латини Оришка зачіпила „дракона“. Щоб не читати Горация, який у перекладі з „брика“ стільки втратив із своєї поетичної краси — ми легко звернули академічну дискусію на речі, які мене пекли в ті дні.

— Хвильовий? Фу — це соціаліст!

Стільки про наш світ — „дракон“ А здавалося нам чотири роки, що він знає все.

* * *

Але тут у нас міняють директора. Новий директор нашої гімназії — Антін Крушельницький. Високий, із хвилястим, білим волоссям і довгою бородою, таки зробив на нас враження. Прийшов і сказав, що вимагає точності. Тільки всього. З цим ми погодилися вмить.

І професори дібралися такі, що не глузують із поетичних завдань Оришки, що радо розмовляють із нами на всі теми. Один із них, Осип Турянський, зовсім не примушує нас вивчати на память поезій Шевченка. Він, потрясаючи кучерявою головою, розказує нам про праджерела слів. А я забуваю „запах“ сьгоднішнього слова й поринаю у хвилях праісторії. Досі в нашій системі цього не було. Був „дракон“ і амо, амаре, амаві, аматум. Було, є і буде — все це вимішується разом. А тепер, мої товаришки, ціла кляса, шкільний будинок пливають у затихлі часи, у темне минуле, щоб виринути на зелених степах нової землі. Крізь неї перейшли скити, сармати, чубаті слов'яни, Україна — а ми?

Ага, тепер розумію скупі слова мого батька про 18-тий рік. Але батько нерадо про те говорить. Тоді померла моя мама від тифу. Тато воліє грати на скрипці, в саду під грушею, аж на дерев'яному паркані зіпреться Ясько Крися. Він уже виріс на незугарного прищуватого парубійка. Він так і називається Ясько Крися, але каже, що він не поляк, що він такий як і ми, русин. І помагає нам у дечому. Головно коли нас немає вдома, він, відчинить хвіртку, вхопить відра й поки ще тато оглянеться, принесе води. От тобі й гроза вулецької дороги!

Наші сусідки Сікорки сказали раз до мене:

— Ти уважай на того Яська — він большевик.

Вони живуть зі своєю мамою в сусідстві. Мама завжди пере, або вишукує в календарі дні дочиних уродин. Тоді таке свято відбувається досить урочи-

сто. Гріють воду, купаються, ідуть до костьола, а ввечері в кіно. Сташка ще спить, коли я йду до школи (це друга по полудні), а молодша Янка йде в цукерню Вельца на каву. Довгою вулецькою дорогою час довжиться іти самій. Мені коби побачити годинник на вежі св. Магдалини, а там збігти по вулиці Коперника і біля бібліотеки Осолінських вже якось не так уже далеко. Але вулецькою безконечною дорогою Янка розповідає мені безліч подробиць свого ледачого життя, безліч спліток польського „бомонду“ і анекдоти. Я слухаю пильно її оповідань, карбуючи незрозумілі мені події й назви та й не перебиваю потоку її мови. Так осягаємо трамвайну ремізу й кінець нашої спільної дороги. Вона сідає в трамвай під будинком жадармерії, а я біжу попід цитаделею аж до головної пошти. Звідтіля збоку, з Єзуїтського саду надбігає Оришка. Вона задихана й має якусь новину для мене, бо здалеку махає мені рукою. Ми вже разом. Тримаємось за руки й Оришка, оглядаючись на боки, шепче мені в вухо:

— Знаєш, біля бічного виходу з пошти я зустрів, знаєш кого?

Я знаю, вона побачила Ромка, бо кого ж іншого могла би побачити й схвилюватися так дуже?

Отже ні! Таки не вгадаєш! Яська Крису.

— Курокрада? Большевика? Батяра з Вульки?

— Так. Ти ж віриш моїм очам.

В Оришки чудові зелені очі і справді прекрасний зір.

Роман завжди приходив під школу, провести після науки Оришку додів. Орищина мама того собі не бажає. Тому Оришка ховається перед мамою, перед усіма зі своїм коханням. Ромкові щойно сімнадцять, Орищі до матури тільки два роки. А там дівчині треба заміж. Це так вирішено, навіть жених уже нагодився. Старший уже, теолог, що ж робити? Орищі не хочеться заміж, ні їмостею на селі, ні нічого. Після школи якось, у сумерках Домініканського костьола, вона показує мені сині смуги на стегнах. Це мамин ремінь. За Ромка, за непослух, для погрози, для науки. Але цього вечора вона вийде Романові назустріч. Вона мусить розпитати його, що робить замурзаний Ясько біля пошти.

Роман ввечері нічого не вияснив. Я подумала, що легше мені самій довідатись просто від Яська. Сховалася за завіскою й стежу за рухом на вулиці. Біля хвіртки порожнє відро. Чекаю нетерпляче, робота мене не береться, пригоріло м'ясо на плиті. Чую татовий здивований голос:

— Що ти? Виглядаєш когось? Чекаєш гостей?

Прийшла зі школи сестра:

— Обід готовий?

— Ще ні. Я хотіла тобі щось сказати. І оповідаю про Яська. На диво вона мовчить, ні трохи не здивована і, мабуть, зовсім незацікавлена. І коли я трохи розчарована її байдужістю, забираюся до обіду, вона спокійно йде до воріт, бере відро і йде по воду. Довго її немає, немов криниця не за залізничним шляхом, а ген у селі, за містом. Я не можу дочекатися її. Нарешті приходять ніби втомлена, ніби сердита.

— Я хотіла поговорити з . . . — починаю несміливо — запитати про . . .

— Кого й про що запитати? — вибухає вона грізно, але тихо, шепотом. І тоді, тиснучи мені руку, тягне в нашу спальню. Тут проти маминої світлини, що висить у залізній рамі, заставляє мене присягнути, що не буду нікого ніпрощо розпитувати й нічим цікавитися.

— А коли тобі щось і кинеться ввічі — то мовчатимеш як могила.

— А Оришка? — запитала я по хвилині, приголомшена ще наложеною на мене тайною.

— Думаю, що Оришку теж зобов'язують мовчати — кинула вже іншим голосом і пішла подивитися на м'ясо. Ще довго чула я з кухні незадоволене бурмотіння про брак обов'язку й заспокійливий голос тата, що м'ясо не таке уже пропаще, можна відрізати трохи й усе буде гаразд.

Б А Л Ь

Я страшенно схвильована. Я йду на баль. Досі ще не ходила на балі, часом на чайний вечір, на гімназійні вечорниці, а сьогодні йду на справжній баль. Я вже купила собі черевики на високих підборах, гарні й дуже дорогі в цій крамниці на Городецькій, де купує для своїх доньок старий Хом'як. Він практичний і вміє торгуватися з жидами та розуміється на шкірі. Вони мене трохи тиснуть, але гарні, гарні! Суконку пошила сама з сестрою. Червона, як маки в збіжжі і тонесенька та прозора, як хмарка. Аж жаль на ці чудові черевики насувати старі снігівці, а на криваву, як при заграві хмаринку — ватований плащ з хутряним коміром. А треба, бо так холодно, мороз кусає в ноги. Ми ледве можемо злізти по ожеледі, що покрила нашу стрімку вуличку, совгаємося, сміємося, лякаємося, тримаємося парканів, а врешті нам набридає. Ми з розгону кидаємося на саму середину дороги й з'їздимо швиденько вниз, аж до паруючого потоку, що пливе ще не скований льодом. Мороз розмалював нам щоки, волосся, підкручене нагрітою над лампою руркою, розвіялося на вітрі й так ми з морозу, затрушені снігом, вриваємося в гамірливу, розбавлену юрбу.

В кутку під дзеркалами залі стоять музиканти й грають модні, якісь аж з далекої Аргентини занесені мелодії. Під стінами сидять старші жінки й дівчата, а по середині танцює вже кілька пар. Не всі ще вміють танцювати ті модні танці. Хіба ті, що вчилися їх на курсах Тараса Витвицького, але є й такі відважні, що тільки в такт посуваються по залі повільною ходою, розмовляючи весело, або ніби дуже важно про щось.

У мене тремтить серце. Я чую його треміт під китичною маків, що причеплена на грудях. Чи мене хтось попросить танцювати? Чи я зможу, чи пам'ятаю очих пару кроків, що їх навчила мене вдома сестра? І про що говоритиму з чужою людиною, коли попросить мене танцювати? А коли не попросить? — Вже не розглядаюся так розгублено по залі, вже помічаю моїх шкільних товаришок, а одна з них іде проти мене з якимсь хлопцем — може, судженням? Вона

сміється, а я бачу, в неї ще краща суконка від моєї. А може й ні.

Це Реня, вона має гарну причіску від фризієра. А он і Оришка!

Прийшла з мамою і якимсь старшим паном. Я догадуюсь, що це той ненаглядний жених. На диво, вона зовсім не сумна, якось кумедно підморгує мені. Очевидно, хоче щось вступити женихові. Зате мама сяє. Мама ще зовсім молода. І навіть з претенсіями одягнена. Як їй личить оксамитна суконка, краща, як в Оришки. Хто ж із них прийшов на баль?

Передомною зупинився якийсь високий білявець. Він поклонився трохи кумедно — просить мене танцювати фокстрот.

— Ви любите фокстрота? — Ці модні танці — всі ідіотські, а фокстрот із них найбільш ідіотський, тому я його тільки танцюю — говорить скороговоркою.

Слова викинені в поспіху, ховаються десь у глибині червоних, повних губ. Я вперше розмовляю в такому тоні з чужою людиною. Його тон такий іронічний, такий насмішкуватий, що я не маю видаги щонебудь вимовити. Ніяке слово чомусь не вилазить з горла. Я вперто мовчу й тільки чую, як ми обоє не можемо потрапити в ритм фокстроту й плутаємо ногами, спотикаємося, обтовкаємо собі коліна й летимо вздовж залі, зачіплюючись його високим плечем за танцюючі пари.

А він говорить невгаваючи і вже й не чекає відповіді, яка ніколи не прийде, але, задоволений зі себе, говорить, сам себе слухає, собі вголос відповідає.

Оце надпливла з правого боку Оришка зі своїм женихом. Вони танцюють поволі, роблять один рух вправо, тоді вліво, завжди так само. Очевидно, старший пан не багато знає кроків. Оришка підморгує мені й показує під хусточкою на спині жениха дулю.

Облетівши вихором залю, ми зупинились, а властиво нас зупинили, — музиканти закінчили грати. Мій танцюрист випускає мені зі своїх обіймів і починає плескати в долоні. Він радісний, сміється і кричить:

— Браво, біс, біс! Ви не втомилися?

Музики знову починають грати того самого фокстрота й ми кидаємося знову в шалений гальоп довкола залі.

Нарешті я видушую з себе оправдання, буцімто я ще ніколи так не танцювала, як оце він танцює. Та він перебиває мене веселим вигуком, що я чудово танцюю „фокса“. Та що тут взагалі немає чого вміти, треба тільки хотіти веселитись, бавитись, та що все те ніщо не варте.

— Важливе тільки моє хотіння, моя воля!

Я не багато розумію, зрештою його слова линуть мені понад головою, він нахилиється тільки деколи до мене, але мені тоді стає соромно й душно. Хай уже викрикає туди в заладований людьми простір, у залюднену залю, я біжу за ним, аж чую, як б'є кров у виски.

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

ШКОЛИ

Продовжуємо звітування за шк. рік 1957/58. Більшість шкіл зазнавало Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, у деяких випадках ЦПУЕН, а доживою займаються делегатури ОУЖ.

Стан шкіл. Шкільні звіти обіймають десять шкіл українознавства. У тому 8 є під патронатом Відділів США (Ерлянген, Авгсбург, Мозах, Мюнхен-місто, Розенгайм, Штайнгальден, Людвігсфельд, Вінненден) а два під патронатом інших установ (Марійська Дружина ім. кн. Ольги у Філадельфії і Об'єднання Українців Вашингтону).

Час заснування. Найдавніше, бо ще в 1951 постала школа в Авгсбургу. Три школи в 1952 р. (Авгсбург, Мозах і Мюнхен-місто), одна у 1953 р. (Людвігсфельд), дві у 1955 р. (Ерлянген і Розенгайм), дві в 1956 (Штайнгальден і Вінненден), одна в Ландсгуті у 1957.

Кількість дітей. Найбільша кількість дітей є в Мюнхені-місті (50), друга з черги школа у Людвігсфельді (42). Цілість дітей виносила на початку шк. року 171 душ, а на кінці 150. Отже кількість дітей змаліла в порівнянні з минулим роком, де число це вагалось між 190 і 136. Причиною відходу дітей була в головному еміграція батьків. Декілька дітей виїхало до малої Семінарії в Римі, одне до Швейцарії, а одне захворіло на туберкульозу.

Години навчання. Більшість шкіл діє тільки в суботу по полудні. Найбільше годин навчання тижнево відбуваються у Мюнхені-місті (20), де чотири групи навчають по 3 і пів год. У двох школах відбуваються по 10 годин (Людвігсфельд і Нюрнберг), а у двох по 6 годин навчання тижнево (Авгсбург і Мозах). Три години триває навчання в Ландсгуті. У прочих школах навчання триває 2 і пів або 2 години тижнево. У цілому школах українознавства відбувається 65 годин навчання тижнево.

Приміщення. У восьми школах навчання відбувається у менш-більш пристосованій для навчання кімнаті (шкільна кімната, зала ІМКА, церковна зала), а тільки у двох випадках у приватному помешканні (Ерлянген і Авгсбург). Найвище комірне платить Люд-

вігсфельд (20 н. м.), а пересічно воно коштує 5 н. м. місячно. У Мюнхені-місті Апостольська Візитатура відступила у своєму новому будинку кімнату на навчання безкорисно.

Отже можна сказати, що приміщення шкіл трохи покращало в порівнянні з минулим роком, хоч і не в зовсім задовільному стані.

Бібліотека. При всіх школах є вже бібліотеки. Найбільша (326 книжок) є в Мюнхені-місті, друга з черги в Людвігсфельді (198 книжок). Бібліотеки постали заходами патронів, ОУЖ і ЦПУЕН. Найбільше книжок прочитали учні в Мюнхені-місті, а потім у Розенгаймі. Із декілька станиць бракує даних про те.

Дожива видавалась усюди, як і давніше. Діти діставали поживний підвечірок. Займалась цим делегатура ОУЖ в Ерлянгені, Авгсбургу, Мозаху, Мюнхені-місті, Людвігсфельді і Нюрнбергу. В інших станицях дбала про те учителька.

Батьківський Комітет. У більшості шкіл немає його, хоча в шести станицях заступає його делегатура ОУЖ. Але приклад Ландсгуту показав, що і в других осередках могли б такі постати.

Народне вбрання. Пять станиць подає, що вже всі діти придбали його, а в Нюрнбергу навіть дівчатка самі собі повитшивали. Але все ще пять шкіл не має його, або лиш недостатньо. А це важливий чинник, що привчає дівчату любити своє.

Труднощі шкіл. Вони zostались такі самі, як і в торічному звіті. На першому місці стоїть байдужість батьків, що ставляться зовсім пасивно до навчання українознавства. Це є великою перешкодою в роботі і її повинні вчителі спільно з делегатурою переборювати.

Бракує також фахових учителів. Цьому можна б зарадити відповідним курсом. Також були б корисні відповідно уложені конспекти лекцій. Однак тоді треба опертись на однакових підручниках в усіх школах.

По деяких школах бракує навіть простого шкільного приладдя, як таблиці. Також добре було б мати невеликі засоби на прогульки дівчату.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

15-го лютого — Стрітіння Господнє. Зима з літом зустрічається. Дівчата сходяться і кличуть весну, співають веснянок.

959 — 1000 літ, як княгиня Ольга писала послів до німецького цесаря Оттона. Це є перший слід дипломатичних зносин України з німецьким цесарством. Ціль посольства досі не устійнена й має різні інтерпретації.

12. лютого 1939 — 20 літ, як відбулись вибори до першого **Сойму Карпатської України**. Голосували за одним списком Укр. Нац. Об'єднання і вибори принесли УНО позну перемогу. Це був плебісцит, в якому населення Срібної Землі вперше в історії виявило свою справжню волю.

1539 — 420 літ, як народилась княжна **Гальшка Острозька**. Внучка князя Константина, великого мецената й подвижника української культури, вона змалку була під впливом матері-польки. Коли виростила, стала безвольним знаряддям у руках матері й польських магнатів-дорадників. Померла 1582 р. у монастирі.

1879 — 80 літ від народження **Людмили Волошки**. Поетка й письменниця родом із Київщини, містила свої поезії й оповідання в журналі „Рідний Край“ та в різних альманахах. У 1917 р. видала збірку поезій „Нісні волі“. Дальша її доля невдома.

Haro's

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ КВІТІВ

Галини Чучкевич

4422 Pearl R, Cleveland 9, Ohio

Квіти на всі okazії,
зрізвані й вазонкові,
тропікальні рослини,
кераміка.

Даємо зсені значки
“Eagle Stamps”

Телефон: FL 1-5119 і SH 1-4016

Відновлюйте Вашу передплату вчас, тим досягнете миле почуття упорядкованости, а видавництву зрівноважений бюджет.

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
 Translated by Percival Cundy
 Foreword by Clarence A. Manning

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Весна	50¢
Літо	70
Зима	50
Листочки	40
Золоте Павутиння	50
Веселий Струмок	50
Срібна Зірка	50
Для Малят	60
Ой, хто там?	80

ВИДАННЯ СУА:

Рівноапостольна	
свята Ольга	\$1.00
На громадський шлях ..	1.00
Визначні жінки України	0.40
Городина й овочі	0.60
Давні річники журналу „Наше Життя“	
повні	3.00
неповні	1.50

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ СУА

O u r L i f e

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

Нова дитяча книжка

Надходить час довгих, зимових вечорів, час пригожий для казок, розповідей і голосного читання дітям. Вишла друком нова збірка казок для дітей „Золоті Дзвіночки“, яку написала Іванна Савицька. Вісімнадцять кольорових ілюстрацій до цієї книжки виконав мистець Петро Андрусів. Багатий виховний матеріял збірки із пригаманними казці персонажами царенків, жаб, зайчиків, лисичок і чародійних птахів, багатство і краса мистецьких ілюстрацій, як також цінна передмова пера д-ра Наталії Ішук-Пазуняк, роблять збірку цікавою й небуденною появою на книжковому ринку.

Ціна 2 дол., пересилка 10 ц.

Книгарням 25% опушту і тільки за готівку.

Замовляти на адресу:

Союз Українок Америки
 909 N. Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.

Іванна Савицька
 5138 N. 15th St.
 Philadelphia 41, Pa.